

บทที่ 4

จำนวนและการจ้างงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2561

- จำนวน SME ปี 2561 มีจำนวน 3,077,822 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 99.79 ขยายตัวร้อยละ 1.02 โดยมีการจ้างงานของ SME จำนวน 13,950,241 คน มีสัดส่วนร้อยละ 85.47 ขยายตัวร้อยละ 4.70
- เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทการจัดตั้ง พบว่า เป็นนิติบุคคล จำนวน 708,883 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 23.03 ของจำนวน SME ทั้งประเทศ เมื่อเทียบสัดส่วนกับการจ้างงาน พบว่า การจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคล มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 64.04 (มีการจ้างงานจำนวน 8,933,941 คน) เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ จำนวน 2,285,731 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 74.36 แต่กลับมีสัดส่วนการจ้างงานเพียงร้อยละ 35.96 สำหรับวิสาหกิจชุมชน มีจำนวน 83,208 ราย ซึ่งเป็น SME ทั้งหมด
- สำหรับจำนวน SME ที่จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ พบว่า ในภาคการค้า มีจำนวน SME สูงที่สุด จำนวน 1,279,557 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 41.57 แต่กลับมีการจ้างงานสูงสุดจำนวน 6,052,338 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.39
- ส่วนจังหวัดที่มีจำนวน SME สูงสุด นอกจากกรุงเทพมหานคร แล้ว พบว่า จังหวัดชลบุรี มีจำนวน SME สูงสุด รองลงมาคือ เชียงใหม่ และสมุทรปราการ ส่วนการจ้างงานนั้น พบว่า จังหวัดที่มีการจ้างงานสูงสุดคือ ชลบุรี สมุทรปราการ และนนทบุรี
- จำนวน SME จำแนกตามสาขาธุรกิจ พบว่า สาขาธุรกิจการขายปลีกยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์ มีสัดส่วนสูงสุตร้อยละ 28.38 รองลงมาคือสาขาธุรกิจบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม และสาขาธุรกิจการขนส่ง ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์ มีสัดส่วนร้อยละ 10.75 และ 7.38 ตามลำดับ ในส่วนจำนวนแรงงานนั้น พบว่า ธุรกิจภาคการค้า มีจำนวนการจ้างงานสูงสุด โดยที่สาขาธุรกิจการขายปลีกยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์ มีสัดส่วนร้อยละ 15.71 รองลงมาคือสาขาธุรกิจการขนส่ง ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์ มีสัดส่วนร้อยละ 11.77
- จำนวนกิจการ SME จัดตั้งใหม่ในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 71,815 ราย หดตัวร้อยละ 2.73 ในส่วนการยกเลิกกิจการ มีจำนวนทั้งสิ้น 21,676 ราย ขยายตัวร้อยละ 1.84 สำหรับนิติบุคคลที่จัดตั้งกิจการใหม่ จำแนกตามหมวดธุรกิจ พบว่า นิติบุคคลที่จัดตั้งกิจการใหม่สูงสุด คือ ธุรกิจการขนส่ง ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์ ส่วนนิติบุคคลที่จดทะเบียนเลิกสูงสุด คือ ธุรกิจการขนส่ง ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์

จำนวนวิสาหกิจ ปี 2561	SE	ME	SME	LE	NA	Total	การจ้างงาน ปี 2561	SE	ME	SME	LE	NA	Total
ภาคการค้า	1,275,470	4,087	1,279,557	2,493	0	1,282,050	ภาคการค้า	4,246,714	191,844	4,438,558	458,037	0	4,896,595
ภาคการบริการ	1,219,347	5,216	1,224,563	1,756		1,226,319	ภาคการบริการ	5,589,194	463,144	6,052,338	617,428		6,669,766
ภาคการผลิต	522,886	4,599	527,485	2,152		529,637	ภาคการผลิต	2,785,554	608,747	3,394,301	1,278,544		4,672,845
ภาคธุรกิจเกษตร	45,948	269	46,217	54		46,271	ภาคธุรกิจเกษตร	48,889	16,155	65,044	18,482		83,526
ไม่สามารถระบุได้					14	14	ไม่สามารถระบุได้					14	14
รวม	3,063,651	14,171	3,077,822	6,455	14	3,084,291	รวม	12,670,351	1,279,890	13,950,241	2,372,491	14	16,322,746

4.1 การปรับปรุงข้อมูลจำนวน และการจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2561

การปรับปรุงข้อมูลจำนวน และการจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2561 ซึ่งสำนักงานฯ ได้ทำการปรับปรุงข้อมูลในส่วนของผู้ประกอบการนิติบุคคล และส่วนของผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจชุมชน ตามข้อมูลการจดทะเบียนใหม่ การจดทะเบียนยกเลิกและเปลี่ยนแปลงต่างๆ ประจำปี ส่วนข้อมูลของธุรกิจส่วนบุคคลและอื่นๆ ได้มีการปรับปรุงใหม่ตามข้อมูลจากการสำมะโนธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรม ปี 2560 สำหรับข้อมูลการจ้างงานได้มีการปรับปรุงใหม่จากข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม

4.2 จำนวนวิสาหกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

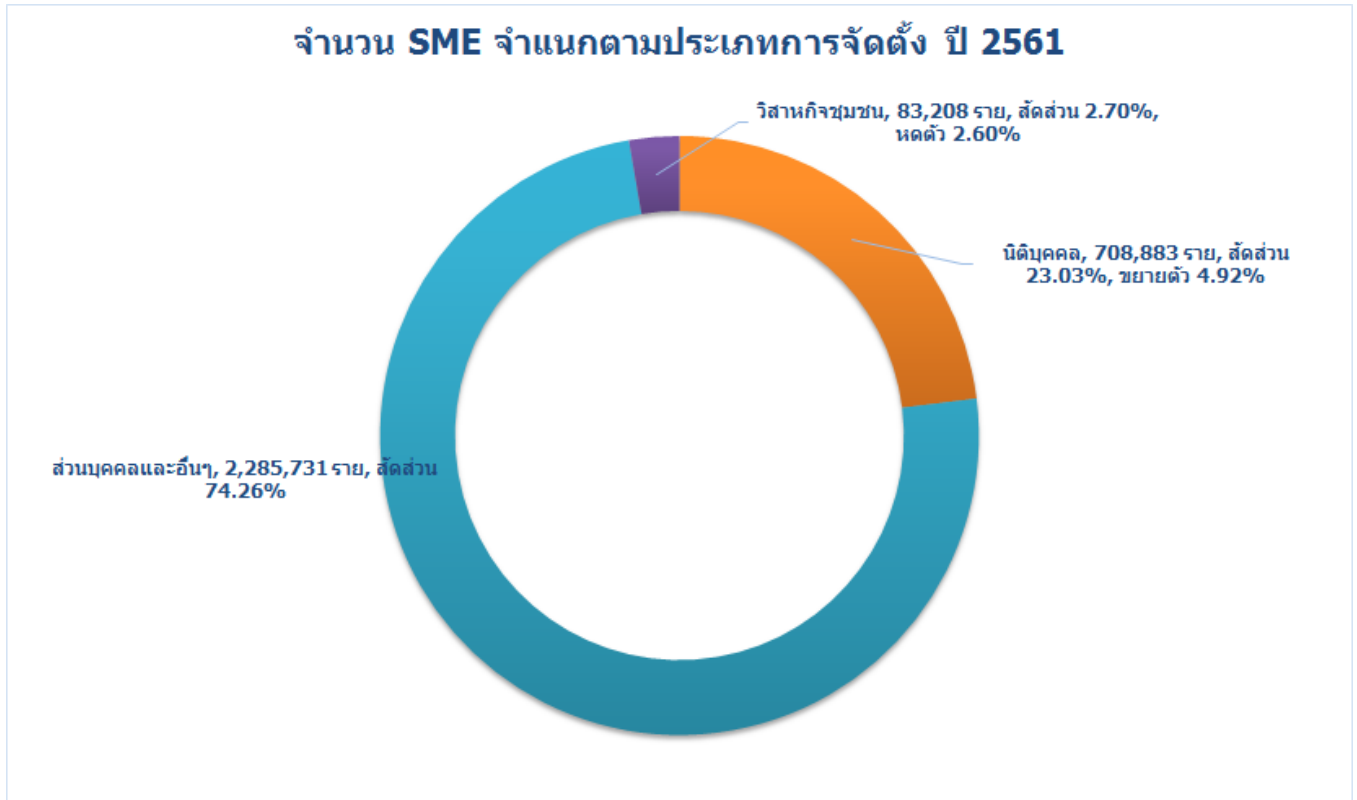
4.2.1 ภาพรวมจำนวนวิสาหกิจ

สถิติจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในปี 2561 โดยจำแนกขนาดด้วยจำนวนการจ้างงาน หรือสินทรัพย์ถาวร (ไม่รวมที่ดิน) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ปี 2545 สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามประเภทการจัดตั้ง หรือการจดทะเบียน คือ 1) สถิติจำนวนวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งประมวลข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ 2) สถิติจำนวนวิสาหกิจที่เป็นส่วนบุคคล และอื่นๆ (กลุ่มแม่บ้าน สหกรณ์) นั้น เป็นฐานข้อมูลที่ประมวลจากการสำมะโนธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรม ปี 2561 ซึ่งสำนักงานฯ จะใช้เป็นฐานข้อมูลหลัก ตั้งแต่ปี 2559 – 2563 หรือจนกว่าจะมีการสำมะโนธุรกิจครั้งใหม่ 3) สถิติจำนวนวิสาหกิจที่เป็นวิสาหกิจชุมชน ประมวลข้อมูลจากกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นข้อมูลการจดทะเบียนของวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ สำหรับสถิติการจ้างงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น ได้รับข้อมูลสถิติจำนวนการจ้างงานของสำนักงานประกันสังคม

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มธุรกิจ ที่กระจายตัวตามขนาดวิสาหกิจ ปี 2561 พบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) มีจำนวนทั้งสิ้น 3,077,822 ราย มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 1.02 เมื่อเทียบกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในปีที่ผ่านมา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.79 ของจำนวนวิสาหกิจทั่วประเทศ โดยเป็นวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) จำนวนทั้งสิ้น 3,063,651 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.49 ของจำนวนวิสาหกิจทั่วประเทศ เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง จำนวน 14,171 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.32

เมื่อพิจารณาถึงจำนวน SME ที่จำแนกตามประเภทการจัดตั้งปี 2561 นั้น สามารถจำแนกได้ 3 ประเภท ได้แก่ **นิติบุคคล** มีจำนวน 708,883 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.03 ของจำนวน SME รวมทั้งประเทศ **ส่วนบุคคลและอื่นๆ** มีจำนวน 2,285,731 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 74.26 ของจำนวน SME รวมทั้งประเทศ และ **วิสาหกิจชุมชน** มีจำนวน 83,208 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.70 ของจำนวน SME รวมทั้งประเทศ ดังภาพที่ 4.1 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 4.1 จำนวน SME จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ตารางที่ 4.1 จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำแนกตามกลุ่มธุรกิจและประเภทการจัดตั้ง ปี 2560 – ปี 2561

กลุ่มธุรกิจ	SE		ME		SME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
ผู้ประกอบการรวม	3,028,492	3,063,651	18,298	14,171	3,046,790	3,077,822	6,662	6,455	16	14	3,053,468	3,084,291
ภาคการค้า	1,263,566	1,275,470	4,635	4,087	1,268,201	1,279,557	2,572	2,493			1,270,773	1,282,050
ภาคการบริการ	1,199,170	1,219,347	7,592	5,216	1,206,762	1,224,563	1,791	1,756			1,208,553	1,226,319
ภาคการผลิต	520,176	522,886	5,798	4,599	525,974	527,485	2,246	2,152			528,220	529,637
ภาคธุรกิจเกษตร	45,580	45,948	273	269	45,853	46,217	53	54			45,906	46,271
ไม่สามารถระบุกลุ่มธุรกิจได้					0	0			16	14	16	14
นิติบุคคล	660,368	697,748	15,262	11,135	675,630	708,883	5,831	5,624	16	14	681,477	714,521
• ภาคการค้า	227,637	239,598	2,776	2,228	230,413	241,826	1,812	1,733			232,225	243,559
• ภาคการบริการ	344,147	364,301	7,007	4,631	351,154	368,932	1,749	1,714			352,903	370,646
• ภาคการผลิต	84,995	89,834	5,206	4,007	90,201	93,841	2,217	2,123			92,418	95,964
• ภาคการเกษตร	3,589	4,015	273	269	3,862	4,284	53	54			3,915	4,338
• ไม่ระบุกลุ่มธุรกิจได้					0	0			16	14	16	14
ส่วนบุคคลและอื่น ๆ	2,282,695	2,282,695	3,036	3,036	2,285,731	2,285,731	831	831	0	0	2,286,562	2,286,562
• ภาคการค้า	1,033,267	1,033,267	1,859	1,859	1,035,126	1,035,126	760	760			1,035,886	1,035,886
• ภาคการบริการ	850,721	850,721	585	585	851,306	851,306	42	42			851,348	851,348
• ภาคการผลิต	398,707	398,707	592	592	399,299	399,299	29	29			399,328	399,328
วิสาหกิจชุมชน	85,429	83,208	0	0	85,429	83,208	0	0	0	0	85,429	83,208
• ภาคการค้า	2,662	2,605			2,662	2,605					2,662	2,605
• ภาคการบริการ	4,302	4,325			4,302	4,325					4,302	4,325
• ภาคการผลิต	36,474	34,345			36,474	34,345					36,474	34,345
• ภาคการเกษตร	41,991	41,933			41,991	41,933					41,991	41,933

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กรมส่งเสริมการเกษตร, สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : 1) ส่วนบุคคล หมายถึง สถานประกอบการที่เจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน และให้หมายรวมถึงห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลด้วย

2) ภาคธุรกิจเกษตร คือ วิสาหกิจที่อยู่ในประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หมวด A (01-03) โดยเป็นฐานข้อมูลเฉพาะธุรกิจประเภทนิติบุคคล และวิสาหกิจชุมชน ยังไม่รวมธุรกิจประเภทบุคคลธรรมดา
ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ตารางที่ 4.2 สัดส่วนจำนวนวิสาหกิจตามกลุ่มธุรกิจ จำแนกตามขนาด ปี 2560 – ปี 2561

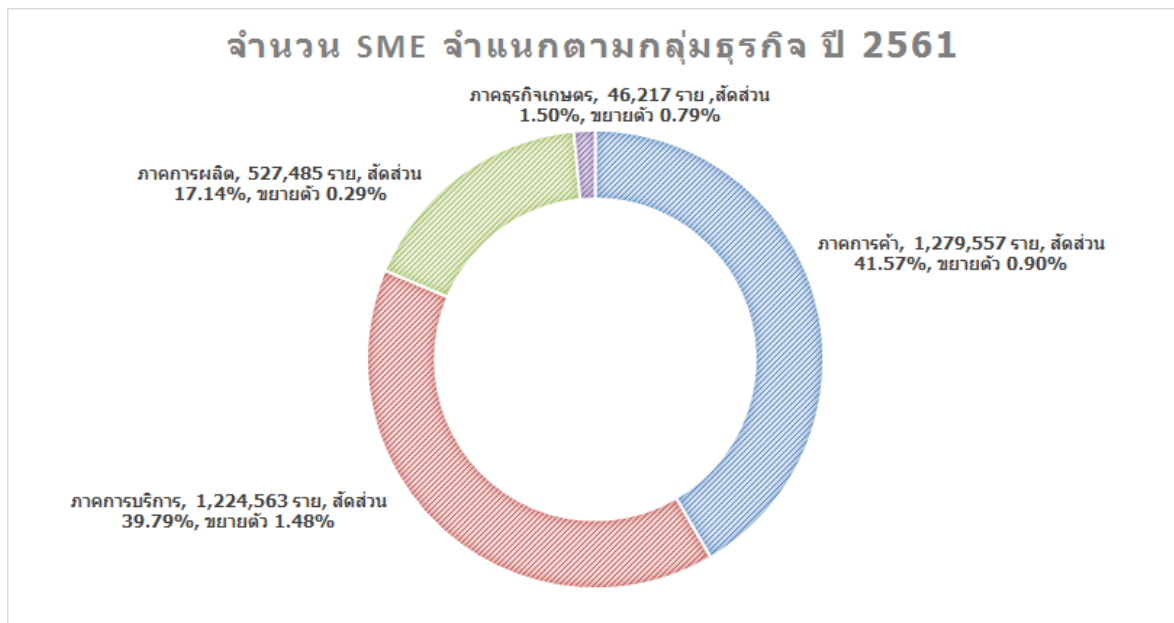
สัดส่วนต่อกลุ่มธุรกิจ (ร้อยละ)	SE		ME		SME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
ภาคการค้า	99.43	99.49	0.36	0.32	99.80	99.81	0.20	0.19	0.00	0.00	100.00	100.00
· ภาคการค้าปลีก ยกเว้นซุ่มแซมยานยนต์	99.67	99.69	0.22	0.21	99.89	99.89	0.11	0.11	0.00	0.00	100.00	100.00
· ภาคการค้าปลีก และซุ่มแซมยานยนต์	99.15	99.20	0.47	0.43	99.62	99.63	0.38	0.37	0.00	0.00	100.00	100.00
· ภาคการค้าส่ง ยกเว้นซุ่มแซมยานยนต์	98.75	98.95	0.84	0.67	99.59	99.61	0.41	0.39	0.00	0.00	100.00	100.00
ภาคการบริการ	99.22	99.43	0.63	0.43	99.85	99.86	0.15	0.14	0.00	0.00	100.00	100.00
ภาคการผลิต	98.48	98.73	1.10	0.87	99.57	99.59	0.43	0.41	0.00	0.00	100.00	100.00
ภาคธุรกิจเกษตร	99.29	99.30	0.59	0.58	99.88	99.88	0.12	0.12	0.00	0.00	100.00	100.00
ไม่สามารถระบุกลุ่มธุรกิจได้	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	100.00	100.00	100.00
รวม	99.18	99.33	0.60	0.46	99.78	99.79	0.22	0.21	0.00	0.00	100.00	100.00

สัดส่วนต่อขนาด	SE		ME		SME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
ภาคการค้า	41.72	41.63	25.33	28.84	41.62	41.57	38.61	38.62	0.00	0.00	41.62	41.57
· ภาคการค้าปลีก ยกเว้นซุ่มแซมยานยนต์	28.50	28.45	10.44	12.71	28.39	28.38	14.31	14.59	0.00	0.00	28.36	28.35
· ภาคการค้าปลีก และซุ่มแซมยานยนต์	5.85	5.82	4.57	5.43	5.85	5.82	10.24	10.32	0.00	0.00	5.86	5.83
· ภาคการค้าส่ง ยกเว้นซุ่มแซมยานยนต์	7.37	7.36	10.31	10.70	7.38	7.38	14.06	13.71	0.00	0.00	7.40	7.39
ภาคการบริการ	39.60	39.80	41.49	36.81	39.61	39.79	26.88	27.20	0.00	0.00	39.58	39.76
ภาคการผลิต	17.18	17.07	31.69	32.45	17.26	17.14	33.71	33.34	0.00	0.00	17.30	17.17
ภาคธุรกิจเกษตร	1.51	1.50	1.49	1.90	1.50	1.50	0.80	0.84	0.00	0.00	1.50	1.50
ไม่สามารถระบุกลุ่มธุรกิจได้	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	100.00	0.00	0.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

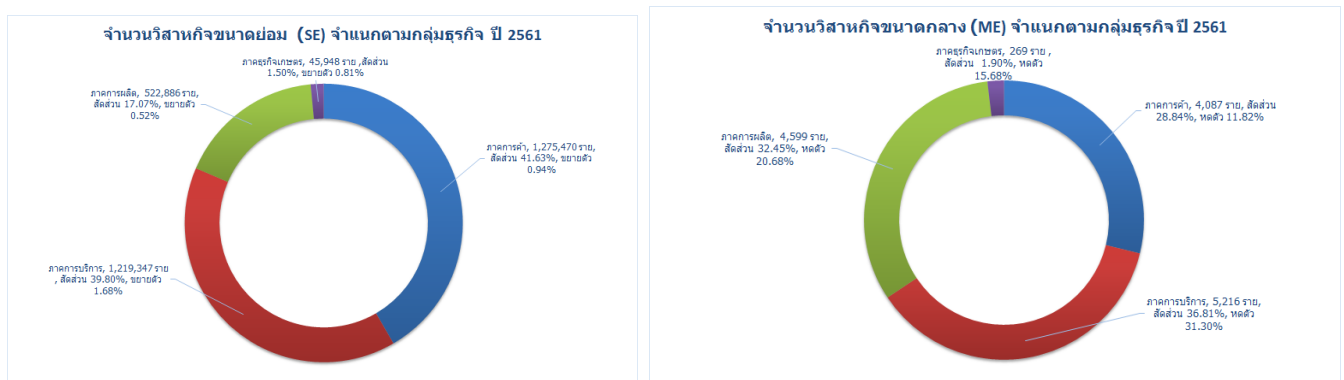
เมื่อพิจารณาสัดส่วนภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ พบว่า อยู่ในกลุ่มภาคการค้ามากที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 1,279,557 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.57 ของจำนวน SME ทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในภาคการบริการ มีจำนวน 1,224,563 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.79 ในภาคการผลิต มีจำนวน 527,485 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.14 และภาคธุรกิจเกษตร 46,217 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.50 โดยที่วิสาหกิจขนาดเล็ก (SE) อยู่ในกลุ่มภาคการค้ามากที่สุด จำนวน 1,275,470 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.63 ของจำนวนวิสาหกิจขนาดเล็กทั่วประเทศ ในส่วนวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) พบว่า อยู่ในภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 5,216 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.81 ของจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางทั่วประเทศ ดังภาพที่ 4.2 และ 4.3

ภาพที่ 4.2 จำนวน SME จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

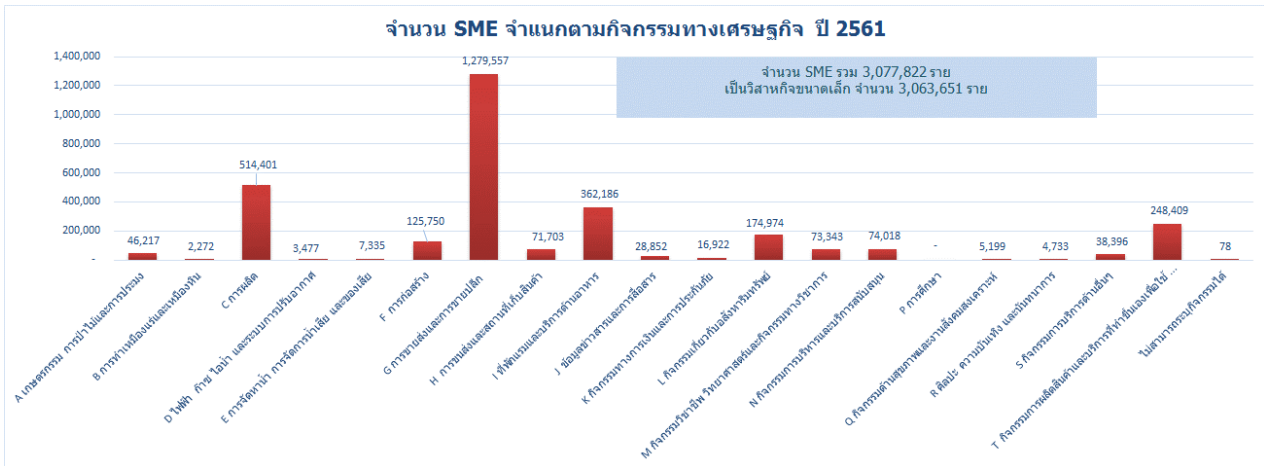
ภาพที่ 4.3 จำนวนวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) และขนาดกลาง (ME) จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2561 พบว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีจำนวน SME สูงสุด คือ กิจกรรมการขายส่งและการขายปลีก (หมวด G) ซึ่งมีจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งสิ้น 1,279,557 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 41.57 ของจำนวน SME รวมทั้งประเทศ รองลงมาเป็น กิจกรรมการผลิต (หมวด C) มีจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งสิ้น 514,401 ราย และกิจกรรมที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (หมวด I) มีจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งสิ้น 362,186 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 16.71 และ 11.77 ของจำนวน SME รวมทั้งประเทศ ตามลำดับ ดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 จำนวน SME จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับจำนวนวิสาหกิจที่จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ และรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (TSIC 2552) สูงสุด 10 อันดับ พบว่า กลุ่มที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงสุด คือ การขายปลีกยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์ มี SME รวม 873,362 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 28.38 ของจำนวน SME รวมทั้งประเทศ รองลงมาเป็นการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม มีจำนวน SME 330,875 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 10.75 ของจำนวน SME รวมทั้งประเทศ สำหรับการขายส่ง ยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์ มี SME จำนวน 227,036 ราย มีสัดส่วนร้อยละ 7.38 ของจำนวน SME รวมทั้งประเทศ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนวิสาหกิจ จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย (TSIC 2552) 2 หลัก สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2561

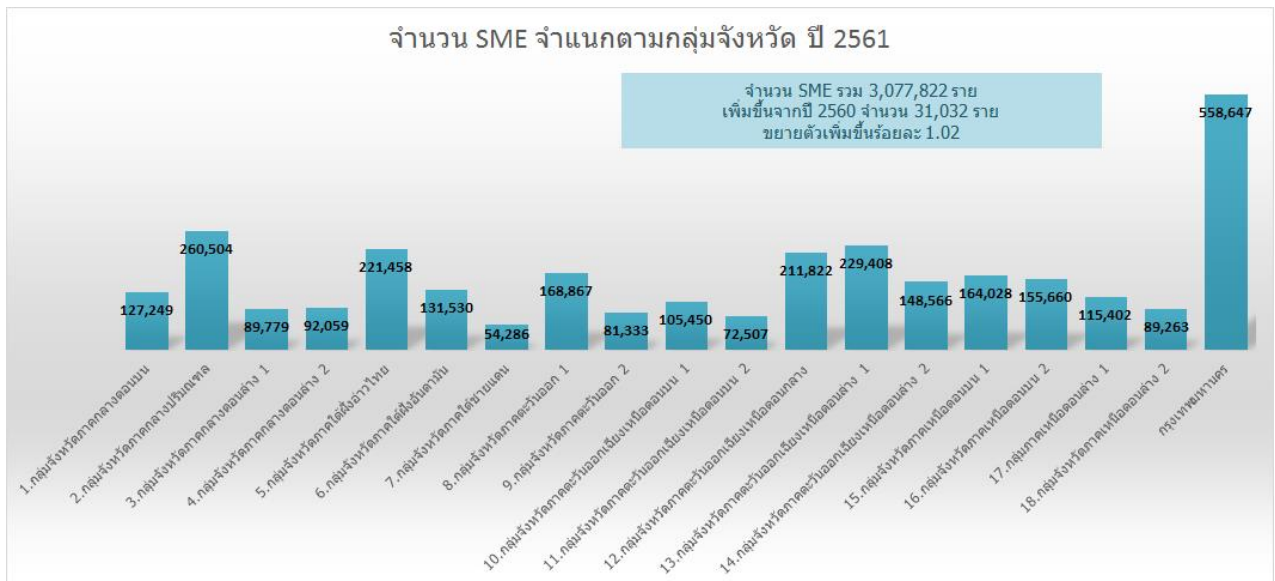
รหัส TSIC 2 หลัก	รายละเอียดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ 2 หลัก	SE	ME	SME	LE	NA	Total
47	การขายปลีกยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์	871,561	1,801	873,362	942		874,304
56	การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	330,621	254	330,875	18		330,893
46	การขายส่ง ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์	225,520	1,516	227,036	885		227,921
96	กิจกรรมการบริการอื่นๆ ส่วนบุคคล	208,070	68	208,138	15		208,153
45	การขายส่งการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	178,389	770	179,159	666		179,825
68	กิจกรรมเกี่ยวกับก่อสร้างหิรัญทรัพย์	173,205	1,769	174,974	574		175,548
10	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร	126,093	688	126,781	313		127,094
41	การก่อสร้างอาคาร	82,513	291	82,804	75		82,879
14	การผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	71,135	101	71,236	30		71,266
13	การผลิตสิ่งทอ	69,698	256	69,954	59		70,013
	อื่นๆ	726,846	6,657	733,503	2,878	14	736,395
	รวมทั้งสิ้น	3,063,651	14,171	3,077,822	6,455	14	3,084,291

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมจำนวน SME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ในปี 2561 พบว่า มีจำนวน SME อยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุดคือ 558,647 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.15 ของจำนวนทั้งประเทศ ส่วนในกลุ่มจังหวัดต่างๆ นั้น กลุ่มจังหวัดภาคกลางและปริมณฑล ซึ่งประกอบด้วย นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ มีจำนวน SME สูงสุด มีจำนวน 260,504 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.46 ของ SME ทั้งประเทศ โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.56 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสุรินทร์ มีจำนวน SME สูงสุด มีจำนวน 229,408 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.45 ของ SME ทั้งประเทศ โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.42 ของกลุ่มจังหวัดเดียวกันในปีที่ผ่านมา ดังภาพที่ 4.5

สำหรับภาพรวมจำนวน SME จำแนกตามจังหวัด ในปี 2561 พบว่า จังหวัดที่มีจำนวน SME มากที่สุด รองลงมา จากกรุงเทพมหานคร คือ จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 106,596 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.46 ของ SME ทั้งประเทศ และจังหวัดที่มีจำนวน SME น้อยที่สุด คือจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 6,978 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.23 ของ SME ทั้งประเทศ

ภาพที่ 4.5 จำนวน SME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาจากจำนวนวิสาหกิจ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจและจังหวัด ในปี 2561 สามารถพิจารณา จำแนกตามขนาดของวิสาหกิจ (ปรากฏในตารางสถิติ) ได้ดังนี้

วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) มีจำนวนวิสาหกิจตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ฯ มากที่สุด โดยมีจำนวนวิสาหกิจสูงถึง 1,275,470 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจ สูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดเชียงใหม่ ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรมนั้น มีจำนวนวิสาหกิจทั้งสิ้น จำนวน 510,202 ราย ซึ่ง จังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดแพร่ และจังหวัด ศรีสะเกษ ตามลำดับ

วิสาหกิจขนาดกลาง (ME) มีจำนวนวิสาหกิจตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม มากที่สุด โดยมีจำนวนวิสาหกิจ จำนวน 4,199 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสมุทรสาคร ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ฯ โดยมีจำนวนวิสาหกิจ จำนวน 4,087 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดปทุมธานี ตามลำดับ

วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) มีจำนวนวิสาหกิจตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ฯ มากที่สุด โดยมีจำนวนวิสาหกิจ จำนวน 2,493 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดนนทบุรี ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม โดยมีจำนวนวิสาหกิจ จำนวน 1,922 ราย ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดระยอง ตามลำดับ

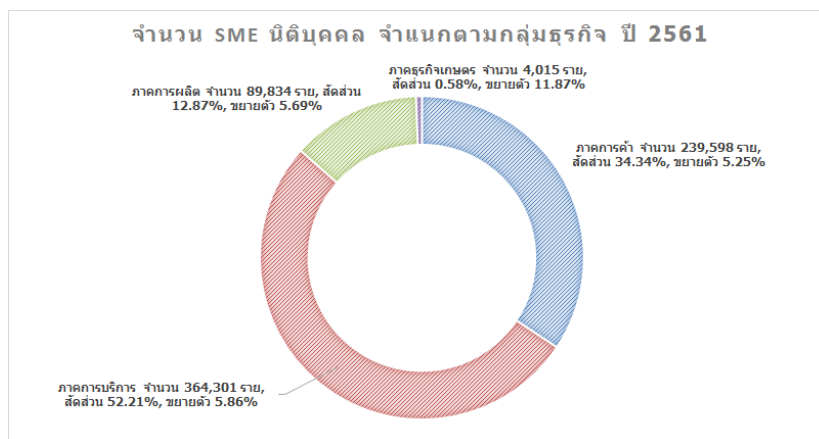
4.2.2 ภาพรวมจำนวนวิสาหกิจ จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง

4.2.2.1 ภาพรวมจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคล

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล พบว่า ในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 714,521 ราย เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 708,883 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.21 ของจำนวนวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลรวมทั้งประเทศ ขยายตัวร้อยละ 4.92 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเป็นนิติบุคคลขนาดกลาง จำนวน 11,135 ราย และเป็นนิติบุคคลขนาดย่อม จำนวน 697,748 ราย

สำหรับ SME ที่เป็นนิติบุคคล จะอยู่ในภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 364,301 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.21 ของจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคลรวมทั้งประเทศ ขยายตัวร้อยละ 5.86 รองลงมาอยู่ในภาคการค้า มีจำนวน 239,598 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.34 ขยายตัวร้อยละ 5.25 ภาคการผลิต มีจำนวน SME 89,834 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.87 ขยายตัวร้อยละ 5.69 และอยู่ในภาคธุรกิจเกษตร จำนวน 4,015 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.58 ดังภาพที่ 4.6

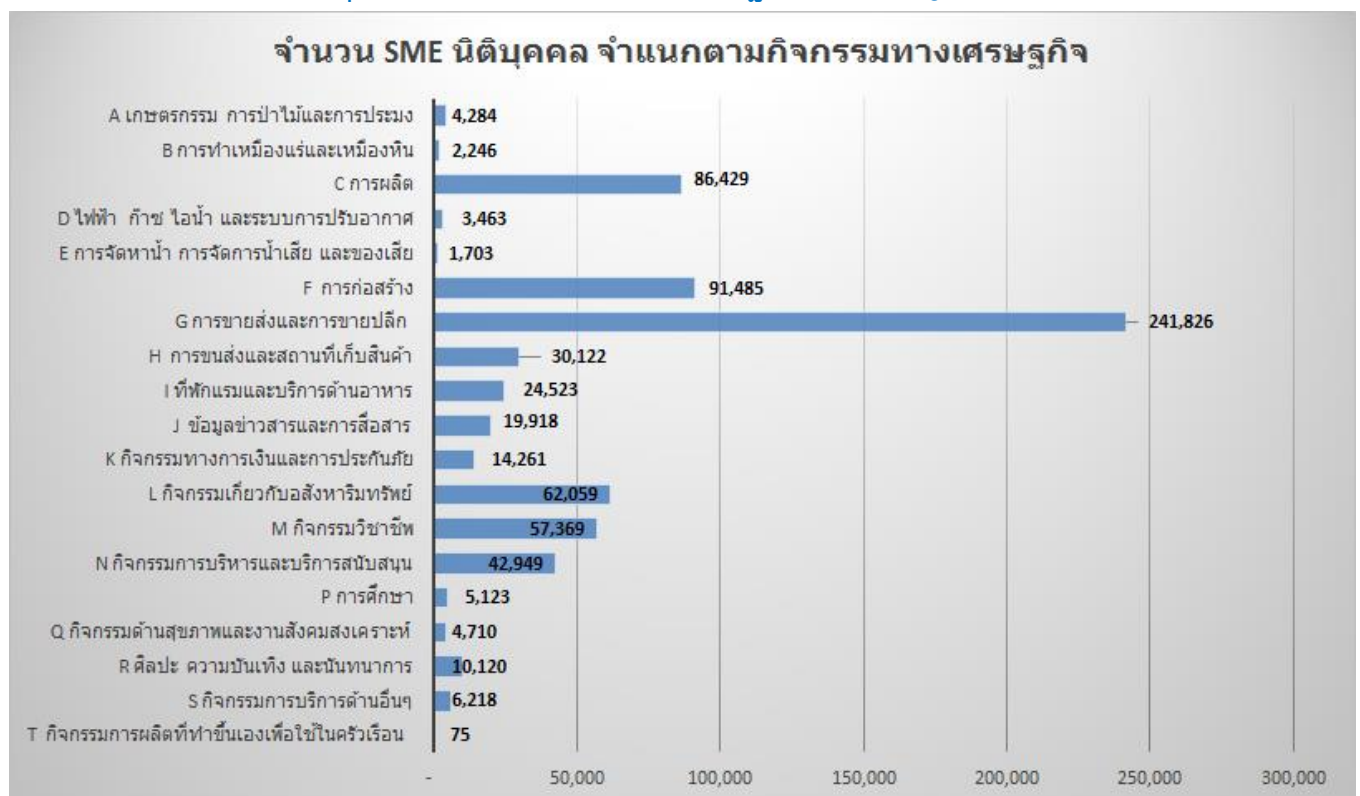
ภาพที่ 4.6 จำนวน SME นิติบุคคล จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

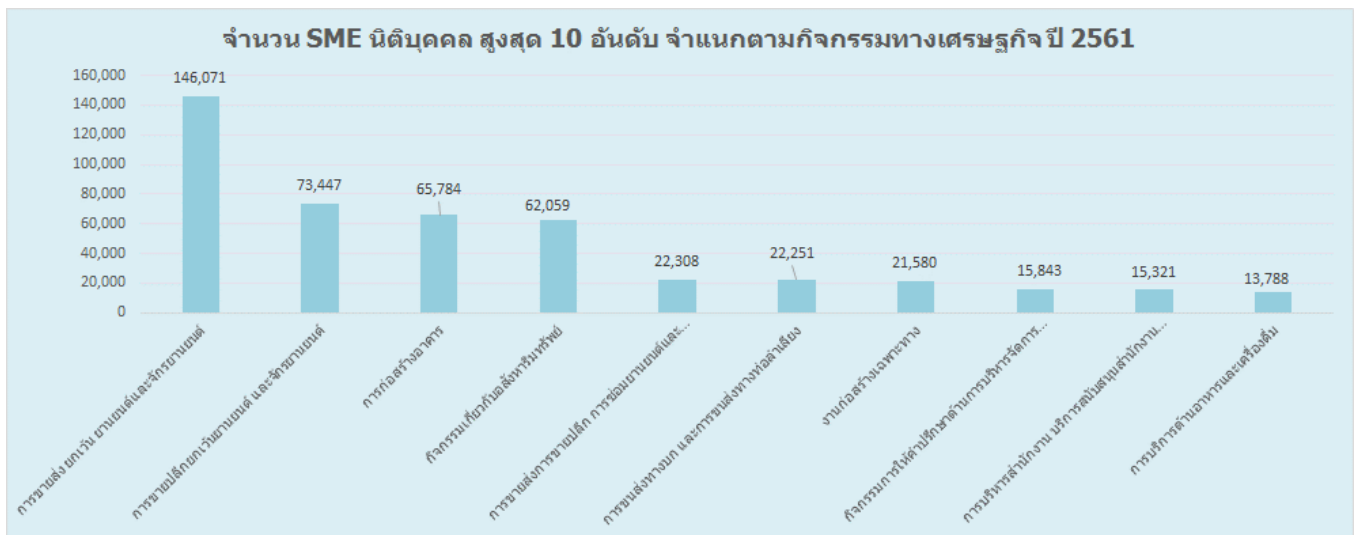
เมื่อพิจารณาถึงจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคล ที่จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูงสุด 10 อันดับ ปี 2561 พบว่า มีจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคลอยู่ในหมวดใหญ่การขายส่งและขายปลีก (หมวด G) จำนวน 241,826 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการขายส่ง ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์มากที่สุด มีจำนวน 146,071 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 2,072 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.61 ของจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 1.44 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา รองลงมาคือ หมวดการก่อสร้าง (หมวด F) มีจำนวน 91,485 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการก่อสร้างอาคาร มีจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 65,784 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 3,006 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.28 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.24 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา และหมวดการผลิต (หมวด C) มีจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 86,429 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มีจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 10,662 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 2,103 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.50 ของจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 24.57 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา ดังภาพที่ 4.7 และ 4.8

ภาพที่ 4.7 จำนวน SME นิติบุคคล จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 4.8 จำนวน SME นิติบุคคล จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับจังหวัดที่มีจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคลสูงสุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 281,112 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.66 ของ SME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดชลบุรี มีจำนวน 48,404 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.83 โดยจังหวัดที่มีจำนวน SME ที่เป็นนิติบุคคลน้อยที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 538 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.08 ดังภาพที่ 4.9

ภาพที่ 4.9 จำนวน SME นิติบุคคล สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, การประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

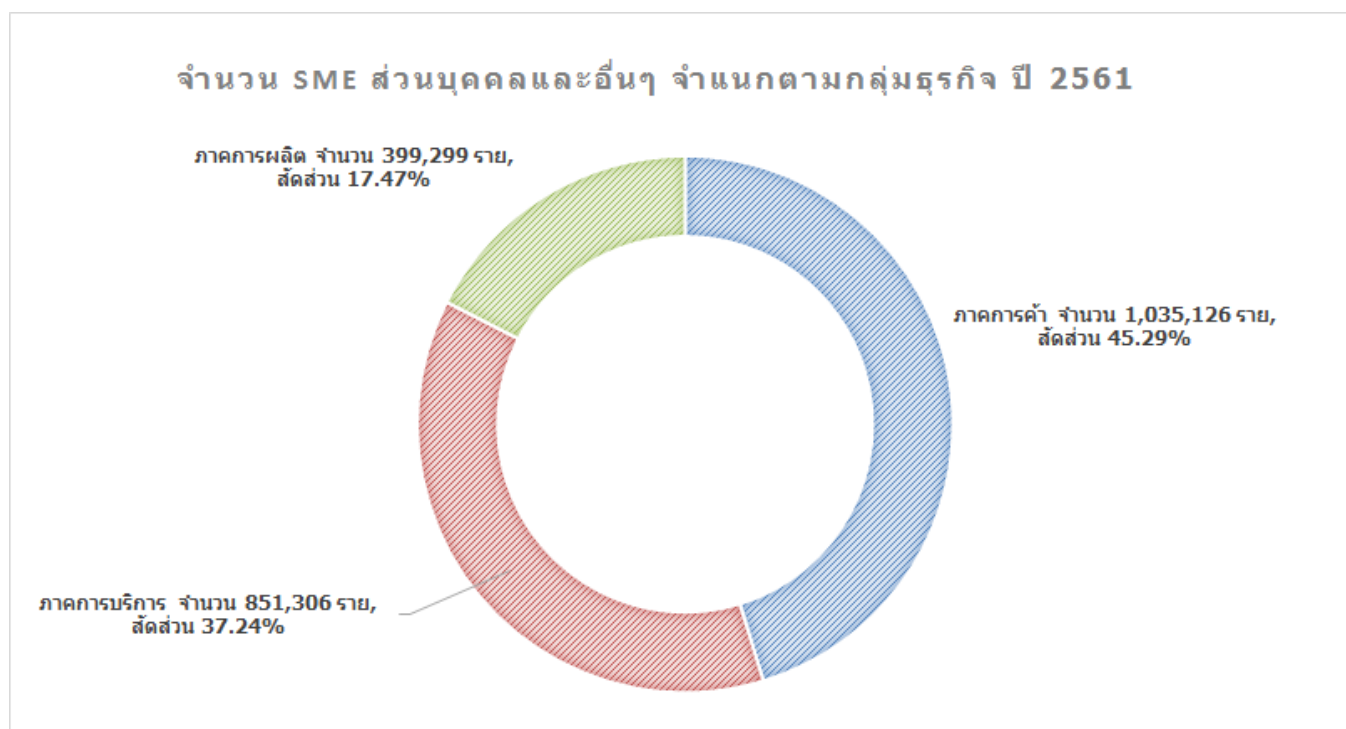
ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

4.2.2 ภาพรวมจำนวน SME ส่วนบุคคล และอื่นๆ

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำมะโนธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรมปี 2561 โดยเริ่มดำเนินการนับจดในปี 2559 ซึ่งปรากฏว่า มีผู้ประกอบการ SME ส่วนบุคคล (บุคคลธรรมดา และห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียนนิติบุคคล) และอื่นๆ (กลุ่มแม่บ้าน สหกรณ์) จำนวน 2,285,731 ราย

ส่วนจำนวน SME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ จะอยู่ในภาคการค้ามากที่สุด จำนวน 1,035,126 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.29 ของจำนวน SME ที่เป็นส่วนบุคคลรวมทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในภาคการบริการ มีจำนวน 851,306 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.24 และภาคการผลิต มีจำนวน SME 399,299 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.47 ดังภาพที่ 4.10

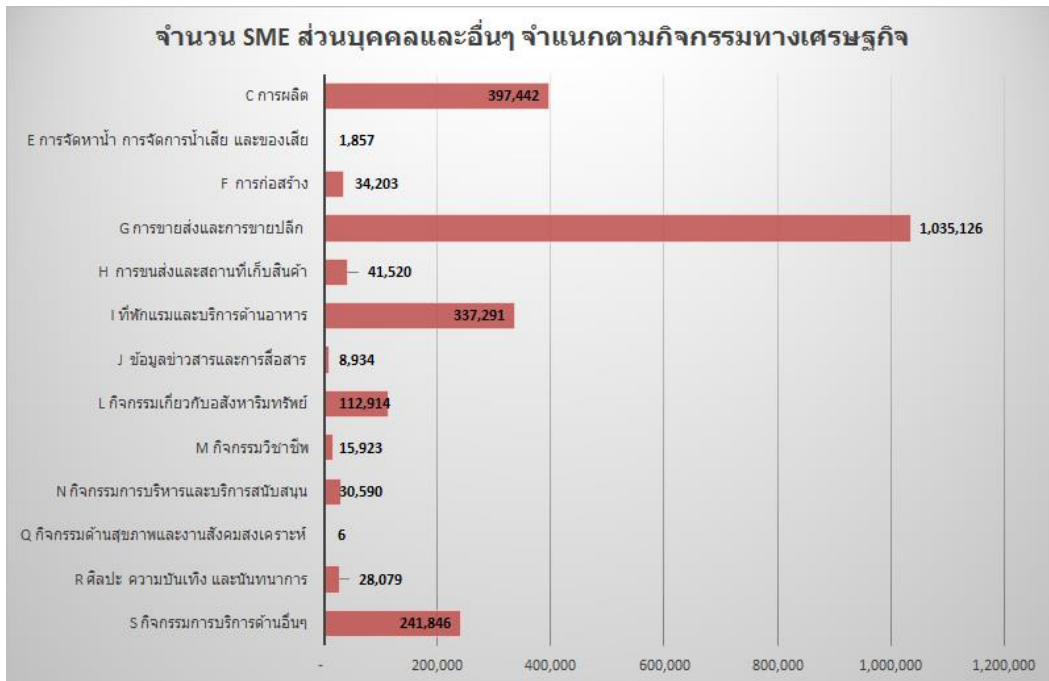
ภาพที่ 4.10 จำนวน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

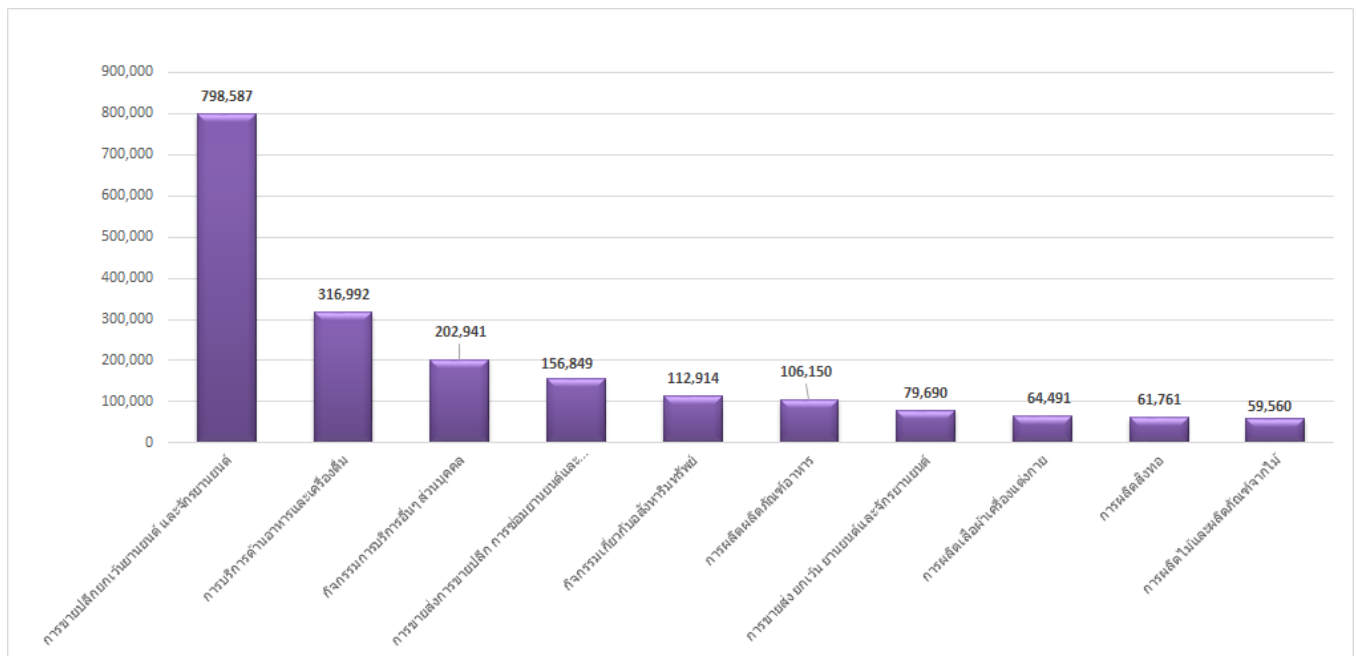
เมื่อพิจารณาถึงจำนวน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ ที่จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูงสุด 10 อันดับ พบว่า มีจำนวน SME ที่เป็นส่วนบุคคล อยู่ในหมวดใหญ่การขายส่งและการขายปลีก (หมวด G) จำนวน 1,035,126 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการขายปลีกยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์มากที่สุด มี SME จำนวน 798,587 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.94 ของจำนวน SME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ รองลงมาคือ หมวดการผลิต (หมวด C) มี SME จำนวน 397,442 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มี SME จำนวน 106,150 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.64 และหมวดที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (หมวด I) มี SME จำนวน 337,291 ราย ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม มี SME จำนวน 316,992 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.87

ภาพที่ 4.11 จำนวน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552)

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 4.12 จำนวน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) 10 อันดับแรก ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาตามพื้นที่ พบว่า กรุงเทพมหานคร มีจำนวน SME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 277,374 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.14 ของ SME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัด เชียงใหม่ มีจำนวน 76,029 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.33 โดยจังหวัดที่มีจำนวน SME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ น้อยที่สุด คือจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 5,917 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.26 ดังภาพที่ 4.13

ภาพที่ 4.13 จำนวน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด

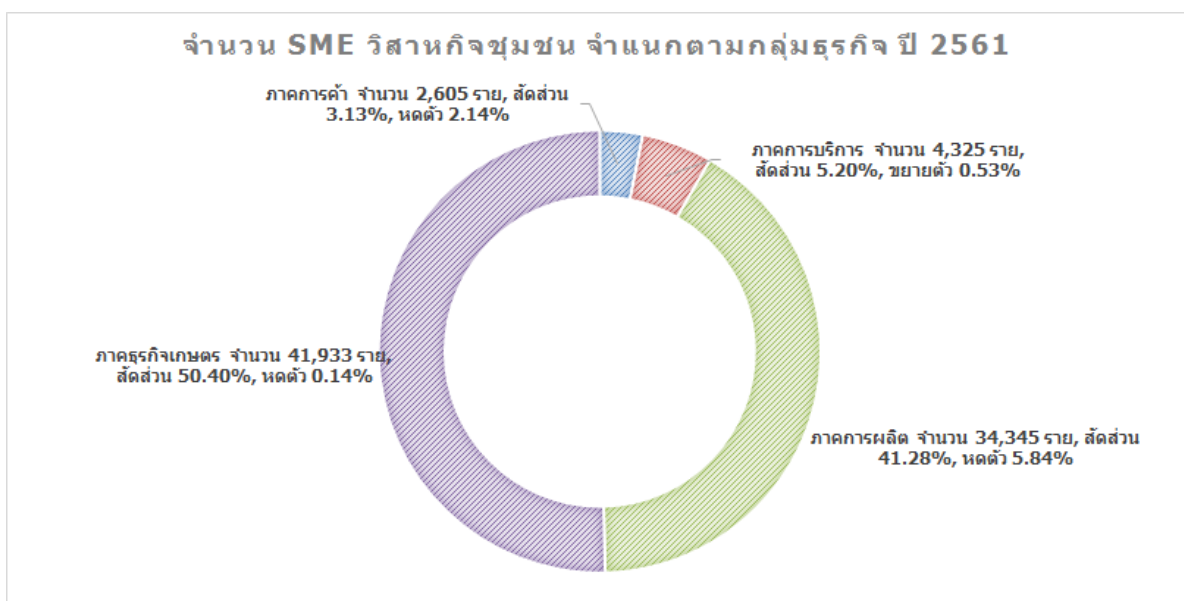

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

4.2.2.3 ภาพรวมจำนวน SME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน

เมื่อพิจารณาถึงจำนวน SME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน พบว่า ในปี 2561 จำนวนวิสาหกิจที่เป็นวิสาหกิจชุมชน มีจำนวนทั้งสิ้น 83,208 ราย และจัดได้เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ทั้งหมด โดยอยู่ในภาคธุรกิจเกษตรมากที่สุด จำนวน 41,933 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.40 หดตัวร้อยละ 0.14 รองลงมาอยู่ในภาคการผลิต มีจำนวน SME 34,345 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.28 หดตัวร้อยละ 5.84 ส่วนภาคการบริการ มีจำนวน SME 4,325 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.20 ขยายตัวร้อยละ 0.53 และภาคการค้า มีจำนวน SME 2,605 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.13 หดตัวร้อยละ 2.14 ตามภาพที่ 4.14

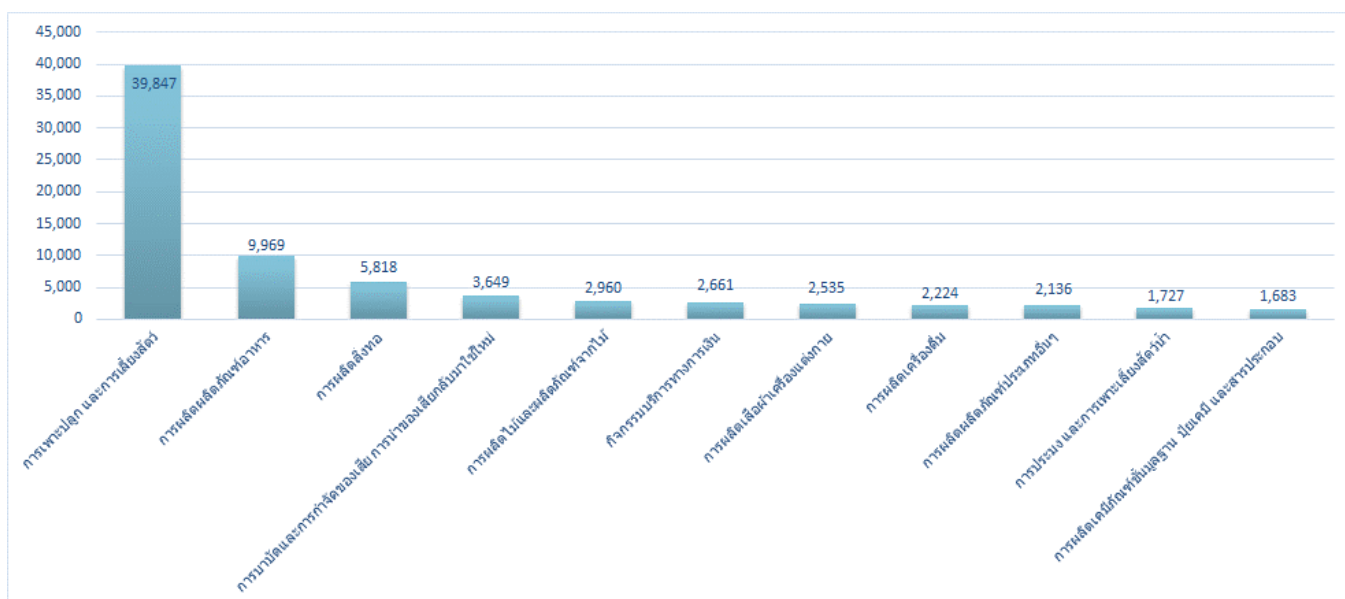
ภาพที่ 4.14 จำนวน SME วิสาหกิจชุมชน จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงจำนวน SME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนที่จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก สูงสุด 10 อันดับ ปี 2561 พบว่า มีจำนวน SME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนอยู่ในหมวดย่อยการเพาะปลูก และการเลี้ยงสัตว์มากที่สุด มีจำนวน 39,847 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 134 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47.89 ของจำนวน SME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.34 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา รองลงมาคือ หมวดย่อยการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มีจำนวน SME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน 9,969 ราย ลดลงจากปี 2560 จำนวน 91 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.98 ของจำนวน SME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ หดตัวร้อยละ 0.90 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา และหมวดย่อยการผลิตสิ่งทอ มีจำนวน SME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5,818 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.99 ของจำนวน SME ที่เป็นวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ หดตัวร้อยละ 4.51 เมื่อเทียบกับหมวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา ดังภาพที่ 4.15

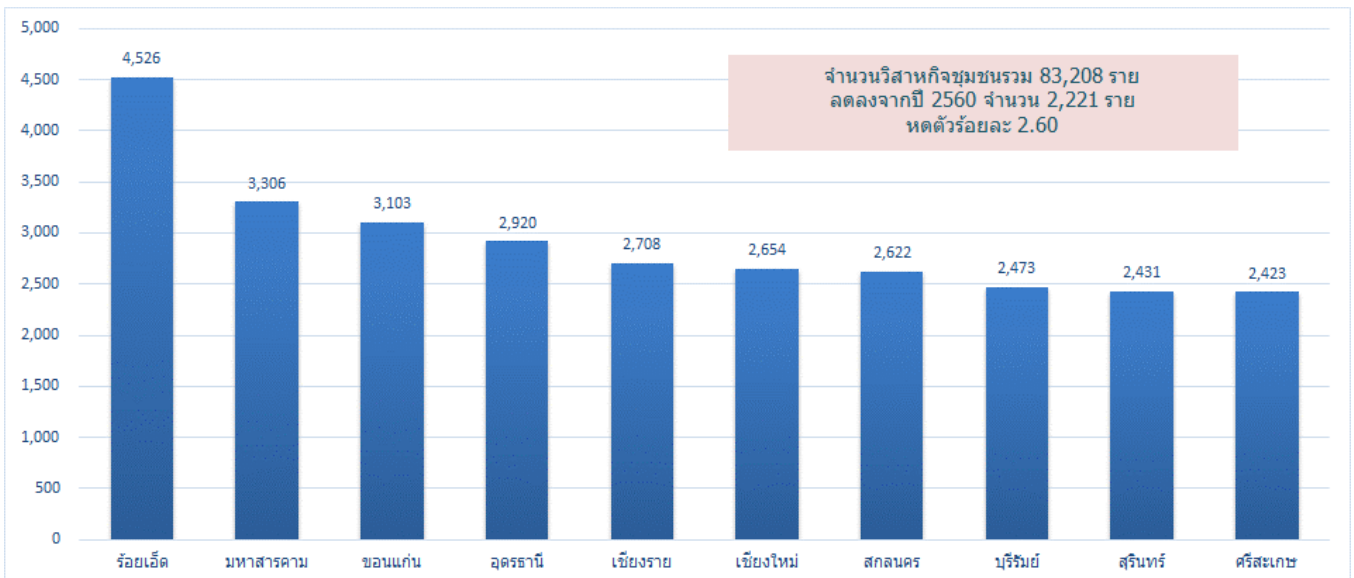
ภาพที่ 4.15 จำนวน SME วิสาหกิจชุมชนสูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาตามพื้นที่ พบว่า จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนสูงที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 4,526 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.44 ของวิสาหกิจชุมชนทั่วประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 3,306 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.97 โดยจังหวัดที่มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนน้อยที่สุด คือจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 126 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.15 ดังภาพที่ 4.16

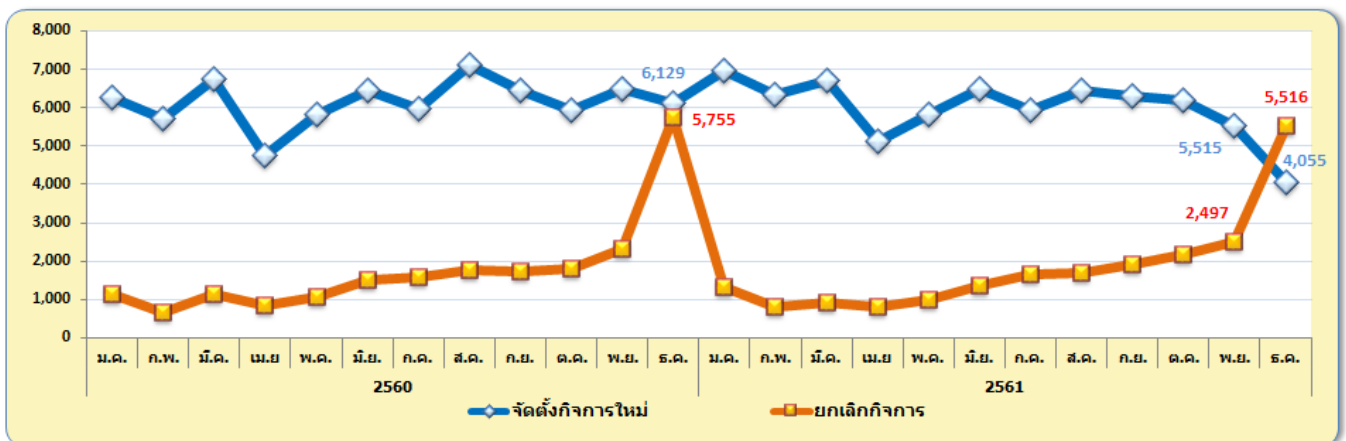
ภาพที่ 4.16 จำนวน SME วิสาหกิจชุมชน สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

4.2.3 การจัดตั้งและยกเลิกกิจการนิติบุคคล ปี 2561

ภาพที่ 4.17 การจัดตั้งและยกเลิกกิจการนิติบุคคลของ SME

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า,

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การจดทะเบียนนิติบุคคลที่จัดตั้งใหม่ในปี 2561 โดยการจดทะเบียนนิติบุคคลที่จัดตั้งใหม่จะลดต่ำลงในเดือนเมษายน และธันวาคมของทุกปี เนื่องจาก ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน ปี 2561 ภาครัฐได้มีมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมให้บุคคลธรรมดาประกอบธุรกิจในรูปของนิติบุคคล โดยการยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเงินที่ได้รับจากการโอนทรัพย์สิน หรือการขายสินค้าให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นมา ส่วนการยกเลิกกิจการ ในปี 2561 พบว่า จะมีทิศทางยกเลิกกิจการในระดับคงที่ทุกช่วงของปี โดยการยกเลิกกิจการจะเพิ่มสูงขึ้นในช่วงปลายปี ส่วนการสิ้นสภาพอื่นๆ ได้แก่ ว่าง ล้มละลาย พิทักษ์ทรัพย์ แปรสภาพ ควบบริษัท เป็นต้น มีการดำเนินการทางทะเบียนจำนวนมาก โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน

ตารางที่ 4.4 จำนวน SME นิติบุคคลจดทะเบียนจัดตั้ง เล็กกิจการ และสิ้นสภาพอื่นๆ รายเดือน
ปี 2560 - ปี 2561

เดือน	จัดตั้ง		การเปลี่ยนแปลง		ยกเลิกและเสร็จชำระบัญชี		การเปลี่ยนแปลง		สิ้นสภาพอื่นๆ		การเปลี่ยนแปลง	
	2560	2561	ผลต่าง	ร้อยละ	2560	2561	ผลต่าง	ร้อยละ	2560	2561	ผลต่าง	ร้อยละ
มกราคม	6,250	6,950	700	11.20	1,155	1,335	180	15.58	84	1,822	1,738	2,069.05
กุมภาพันธ์	5,723	6,342	619	10.82	656	800	144	21.95	299	1,354	1,055	352.84
มีนาคม	6,738	6,710	-28	-0.42	1,139	921	-218	-19.14	46	1,448	1,402	3,047.83
เมษายน	4,763	5,105	342	7.18	854	793	-61	-7.14	1,591	1,143	-448	-28.16
พฤษภาคม	5,814	5,820	6	0.10	1,069	998	-71	-6.64	534	1,787	1,253	234.64
มิถุนายน	6,465	6,470	5	0.08	1,500	1,372	-128	-8.53	5,099	1,616	-3,483	-68.31
กรกฎาคม	5,955	5,940	-15	-0.25	1,575	1,660	85	5.40	829	1,443	614	74.07
สิงหาคม	7,126	6,436	-690	-9.68	1,764	1,707	-57	-3.23	4,468	1,608	-2,860	-64.01
กันยายน	6,451	6,291	-160	-2.48	1,711	1,899	188	10.99	9,960	1,372	-8,588	-86.22
ตุลาคม	5,921	6,181	260	4.39	1,802	2,178	376	20.87	254	1,301	1,047	412.20
พฤศจิกายน	6,495	5,515	-980	-15.09	2,305	2,497	192	8.33	1,079	1,280	201	18.63
ธันวาคม	6,129	4,055	-2,074	-33.84	5,755	5,516	-239	-4.15	71	1,064	993	1,398.59
รวมทั้งสิ้น	73,830	71,815	-2,015	-2.73	21,285	21,676	391	1.84	24,314	17,238	-7,076	-29.10

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

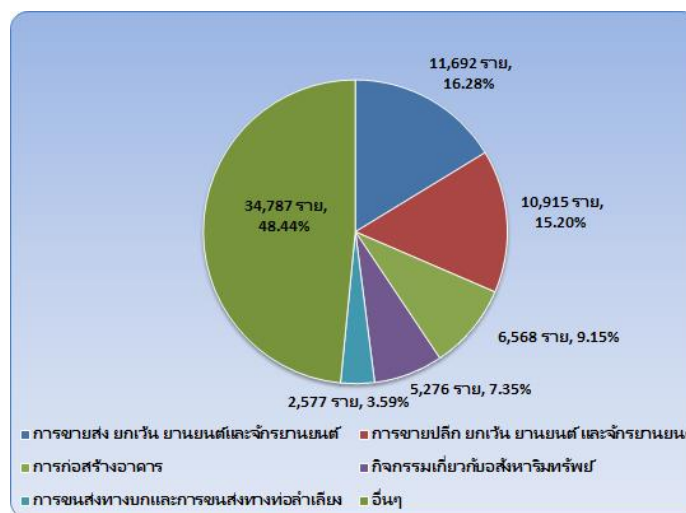
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

หมายเหตุ : สิ้นสภาพอื่นๆ ได้แก่ ร้าง ล้มละลาย พิทักษ์ทรัพย์ แปรสภาพ ควบบริษัท เป็นต้น

จำนวนกิจการ SME จัดตั้งใหม่ในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 71,815 ราย ลดลงจากปี 2560 จำนวน 2,015 ราย หดตัวร้อยละ 2.73 ในส่วนการยกเลิกและเสร็จชำระบัญชีปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 21,676 ราย ลดลงจากปี 2560 จำนวน 391 ราย ขยายตัวร้อยละ 1.84

สำหรับนิติบุคคลที่จัดตั้งกิจการใหม่ จำแนกตามหมวดธุรกิจสูงสุด 5 อันดับ ในปี 2561 พบว่า นิติบุคคลที่จัดตั้งกิจการใหม่สูงสุดคือ ธุรกิจการขนส่ง ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์ มีจำนวน 11,692 ราย รองลงมาคือ ธุรกิจการขายปลีก ยกเว้น ยานยนต์ และจักรยานยนต์ จำนวน 10,915 ราย และธุรกิจการก่อสร้างอาคาร จำนวน 6,568 ราย ตามลำดับ

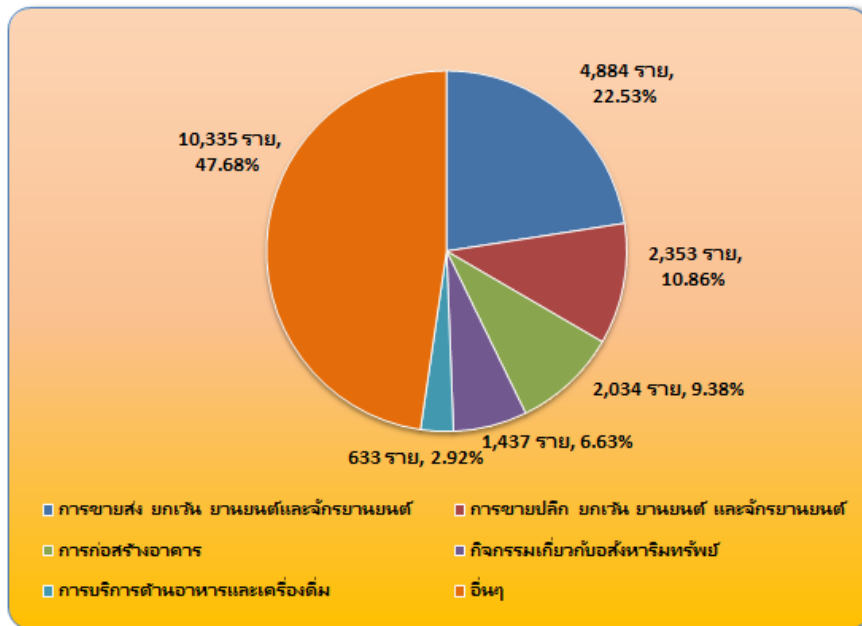
ภาพที่ 4.18 แสดงจำนวนนิติบุคคล SME ที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2561

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำหรับนิติบุคคลที่จดทะเบียนเล็ก จำแนกตามหมวดธุรกิจ (หมวดย่อย) สูงสุด 5 อันดับ ในปี 2561 ได้แก่ ธุรกิจ การขายส่ง ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์ มีจำนวน 4,884 ราย รองลงมาคือ ธุรกิจการขายปลีกยกเว้นยานยนต์ และ จักรยานยนต์ จำนวน 2,353 ราย และธุรกิจการก่อสร้างอาคาร จำนวน 2,034 ราย ตามลำดับ

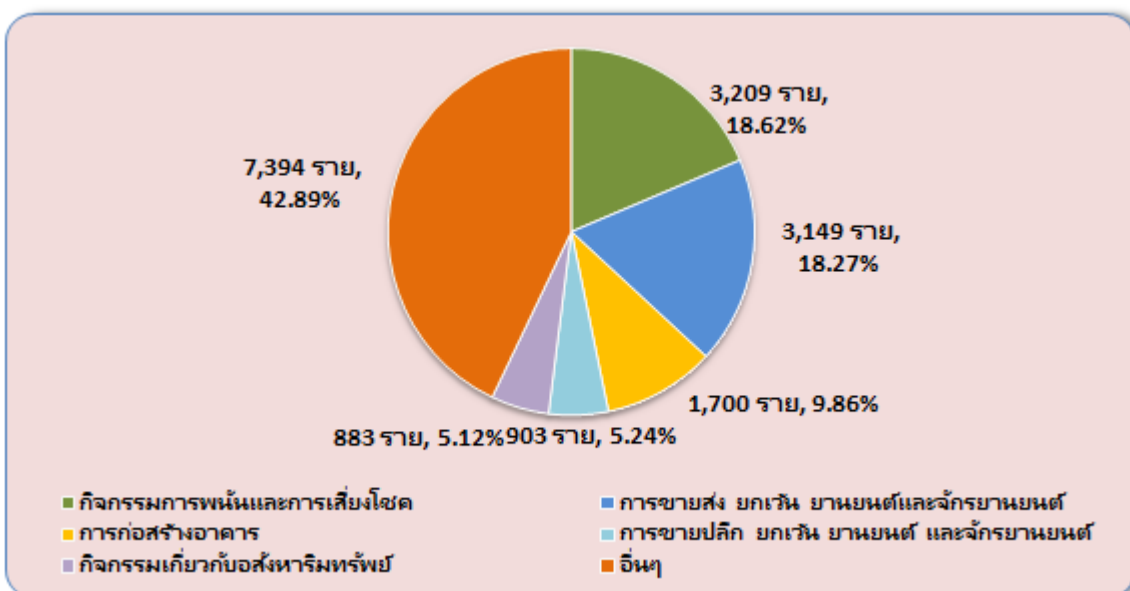
ภาพที่ 4.19 แสดงจำนวนนิติบุคคล SME ที่จดทะเบียนเล็กกิจการสูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2561

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำหรับนิติบุคคล SME ที่สิ้นสภาพอื่นๆ จำแนกตามหมวดธุรกิจ (หมวดย่อย) สูงสุด 5 อันดับ ในปี 2561 ได้แก่ กิจกรรมการพ่นและการเสีงโซค มีจำนวน 3,209 ราย รองลงมาคือ การขายส่ง ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์ จำนวน 3,149 ราย และธุรกิจการก่อสร้างอาคาร จำนวน 1,700 ราย ตามลำดับ

ภาพที่ 4.20 แสดงจำนวนนิติบุคคลที่สถานะสิ้นสภาพอื่นๆ สูงสุด 5 อันดับแรก ปี 2561

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

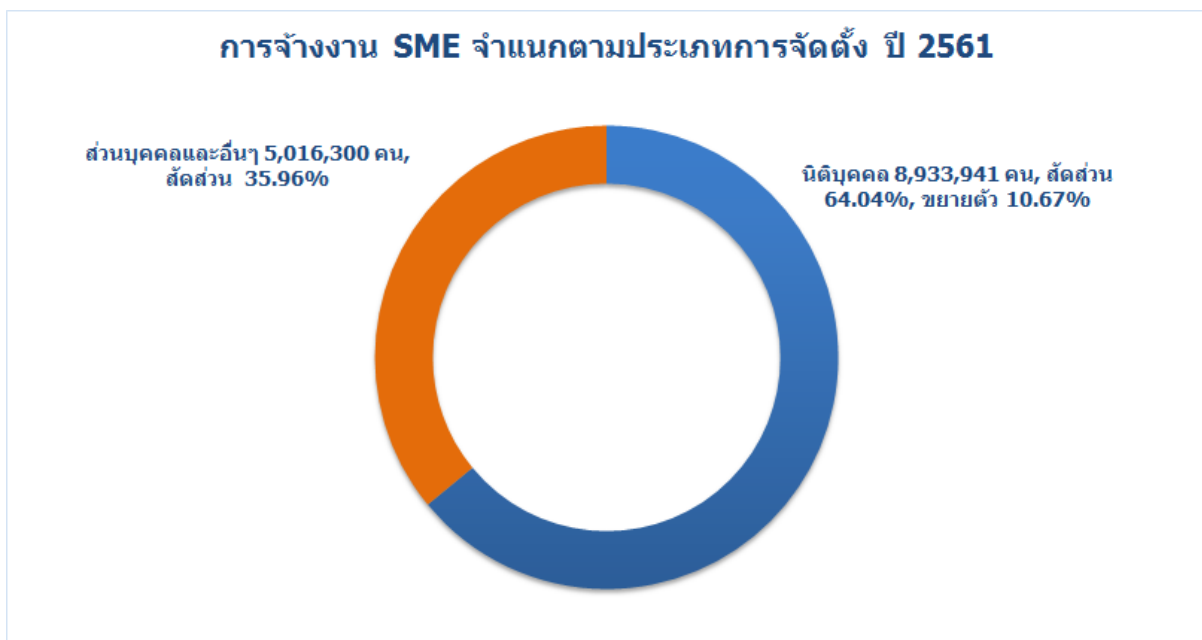
4.3 การจ้างงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

4.3.1 ภาพรวมการจ้างงาน

สำนักงานฯ ได้รายงานการจ้างงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในปี 2561 โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามประเภทการจัดตั้ง หรือการจดทะเบียน คือสถิติการจ้างงานในกลุ่มวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล และสถิติการจ้างงานที่ไม่ใช่นิติบุคคล ซึ่งภาพรวมการจ้างงานในวิสาหกิจของไทยนั้น พบว่า ในปี 2561 มีการจ้างงานในกิจการทุกขนาดรวมทั้งสิ้น 16,322,746 คน โดยเป็นการจ้างงานในวิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) 2,372,491 คน และเป็นการจ้างงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จำนวน 13,950,241 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.47 ของการจ้างงานรวมทั้งหมด โดยที่วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) จะมีสัดส่วนต่อการจ้างงานรวมสูงที่สุด ถึงร้อยละ 77.62 และยังมีสัดส่วนต่อ SME สูงที่สุดถึงร้อยละ 90.83

เมื่อพิจารณาถึงการจ้างงาน SME ที่จำแนกตามประเภทการจัดตั้งปี 2561 นั้น สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท ได้แก่ **การจ้างงานนิติบุคคล** มีจำนวน 8,933,941 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 64.04 ของการจ้างงาน SME รวมทั้งประเทศ และ**การจ้างงานส่วนบุคคลและอื่นๆ** มีจำนวน 5,016,300 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.96 ของการจ้างงาน SME รวมทั้งประเทศ ดังภาพที่ 4.21 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 4.21 การจ้างงาน SME จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับการจ้างงานของ SME ปี 2561 พบว่า มีการจ้างงาน SME อยู่ในกลุ่มภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 6,052,338 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.74 ของการจ้างงานภาคการบริการทั่วประเทศ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.82 เมื่อเทียบกับการจ้างงานในภาคการบริการของ SME ในปีที่ผ่านมา รองลงมาอยู่ในภาคการค้า จำนวน 4,438,558 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.65 ของการจ้างงานภาคการค้าทั่วประเทศ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.70 อยู่ในภาคการผลิต จำนวน 3,394,301 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.64 ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.74 และอยู่ในภาคธุรกิจเกษตร (เฉพาะธุรกิจนิติบุคคล) จำนวน 65,044 คน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.06 ดังตารางที่ 4.5 - 4.6

ตารางที่ 4.5 จำนวน และสัดส่วนการจ้างงาน จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2560 – ปี 2561

กลุ่มธุรกิจ	SE		ME		SME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
ผู้ประกอบการรวม	12,033,375	12,670,351	1,055,427	1,279,890	13,088,802	13,950,241	2,211,047	2,372,491	16	14	15,299,865	16,322,746
ภาคการค้า	4,111,913	4,246,714	127,521	191,844	4,239,434	4,438,558	415,261	458,037			4,654,695	4,896,595
ภาคการบริการ	5,312,647	5,589,194	353,370	463,144	5,666,017	6,052,338	583,924	617,428			6,249,941	6,669,766
ภาคการผลิต	2,561,388	2,785,554	560,051	608,747	3,121,439	3,394,301	1,191,979	1,278,544			4,313,418	4,672,845
ภาคธุรกิจเกษตร	47,427	48,889	14,485	16,155	61,912	65,044	19,883	18,482			81,795	83,526
ไม่สามารถระบุได้									16	14	16	14
นิติบุคคล	7,148,677	7,785,653	923,825	1,148,288	8,072,502	8,933,941	2,130,416	2,291,860	16	14	10,202,934	11,225,815
· ภาคการค้า	2,071,749	2,206,550	85,893	150,216	2,157,642	2,356,766	360,836	403,612			2,518,478	2,760,378
· ภาคการบริการ	3,443,508	3,720,055	309,526	419,300	3,753,034	4,139,355	569,269	602,773			4,322,303	4,742,128
· ภาคการผลิต	1,585,993	1,810,159	513,921	562,617	2,099,914	2,372,776	1,180,428	1,266,993			3,280,342	3,639,769
· ภาคการเกษตร	47,427	48,889	14,485	16,155	61,912	65,044	19,883	18,482			81,795	83,526
· ไม่สามารถระบุได้									16	14	16	14
ส่วนบุคคลและอื่นๆ	4,884,698	4,884,698	131,602	131,602	5,016,300	5,016,300	80,631	80,631	0	0	5,096,931	5,096,931
· ภาคการค้า	2,040,164	2,040,164	41,628	41,628	2,081,792	2,081,792	54,425	54,425			2,136,217	2,136,217
· ภาคการบริการ	1,869,139	1,869,139	43,844	43,844	1,912,983	1,912,983	14,655	14,655			1,927,638	1,927,638
· ภาคการผลิต	975,395	975,395	46,130	46,130	1,021,525	1,021,525	11,551	11,551			1,033,076	1,033,076

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ตารางที่ 4.6 สัดส่วนการจ้างงานตามกลุ่มธุรกิจ จำแนกตามขนาด ปี 2560 – ปี 2561

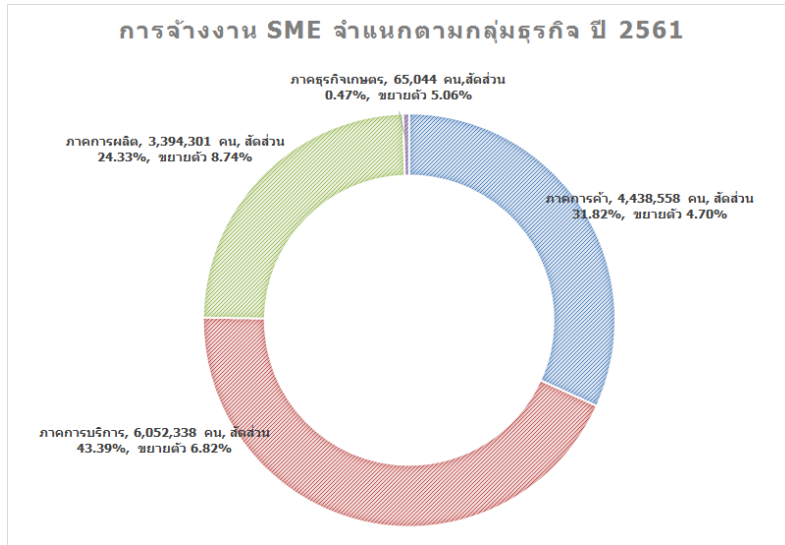
สัดส่วนต่อกลุ่มธุรกิจ (ร้อยละ)	SE		ME		SME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561
ภาคการค้า	88.34	86.73	2.74	3.92	91.08	90.65	8.92	9.35	0.00	0.00	100.00	100.00
• ภาคการขายปลีก ยกเว้นซอมแซมยานยนต์	90.40	90.98	2.15	2.84	92.55	93.83	7.45	6.17	0.00	0.00	100.00	100.00
• ภาคการขายปลีก และซอมแซมยานยนต์	83.87	80.66	3.40	5.01	87.27	85.67	12.73	14.33	0.00	0.00	100.00	100.00
• ภาคการขายส่ง ยกเว้นซอมแซมยานยนต์	87.32	83.68	3.26	4.86	90.58	88.54	9.42	11.46	0.00	0.00	100.00	100.00
ภาคการบริการ	85.00	83.80	5.65	6.94	90.66	90.74	9.34	9.26	0.00	0.00	100.00	100.00
ภาคการผลิต	59.38	59.61	12.98	13.03	72.37	72.64	27.63	27.36	0.00	0.00	100.00	100.00
ภาคธุรกิจเกษตร	57.98	58.53	17.71	19.34	75.69	77.87	24.31	22.13	0.00	0.00	100.00	100.00
รวม	78.65	77.62	6.90	7.84	85.55	85.47	0.00	0.00	100.00	100.00	100.00	100.00

สัดส่วนต่อขนาด	SE		ME		SME		LE		ไม่ระบุ		Total	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561			ปี 2560	ปี 2561
ภาคการค้า	34.17	33.52	12.08	14.99	32.39	31.82	18.78	19.31	0.00	0.00	30.42	30.00
• ภาคการขายปลีก ยกเว้นซอมแซมยานยนต์	16.94	16.77	4.58	5.19	15.95	15.71	7.60	6.08	0.00	0.00	14.74	14.31
• ภาคการขายปลีก และซอมแซมยานยนต์	4.47	4.50	2.07	2.77	4.28	4.34	3.69	4.27	0.00	0.00	4.19	4.33
• ภาคการขายส่ง ยกเว้นซอมแซมยานยนต์	12.76	12.24	5.43	7.03	12.16	11.77	7.49	8.96	0.00	0.00	11.49	11.36
ภาคการบริการ	44.15	44.11	33.48	36.19	43.29	43.39	26.41	26.02	0.00	0.00	40.85	40.86
ภาคการผลิต	21.29	21.98	53.06	47.56	23.85	24.33	53.91	53.89	0.00	0.00	28.19	28.63
ภาคธุรกิจเกษตร	0.39	0.39	1.37	1.26	0.47	0.47	0.90	0.78	0.00	0.00	0.53	0.51
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	0.00	0.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาการจ้างงานของ SME ที่กระจายตัวตามกลุ่มธุรกิจ ในปี 2561 นั้น พบว่า ในภาคการผลิต มีการจ้างงานเพียงร้อยละ 24.33 ของการจ้างงาน SME ทั้งหมด ในขณะที่ภาคการบริการ มีการจ้างงานในสัดส่วนสูงที่สุดคือ ร้อยละ 43.39 ของการจ้างงาน SME ทั้งหมด ส่วนภาคการค้า มีการจ้างงานร้อยละ 31.82 ของการจ้างงาน SME ทั้งหมด ดังภาพที่ 4.22

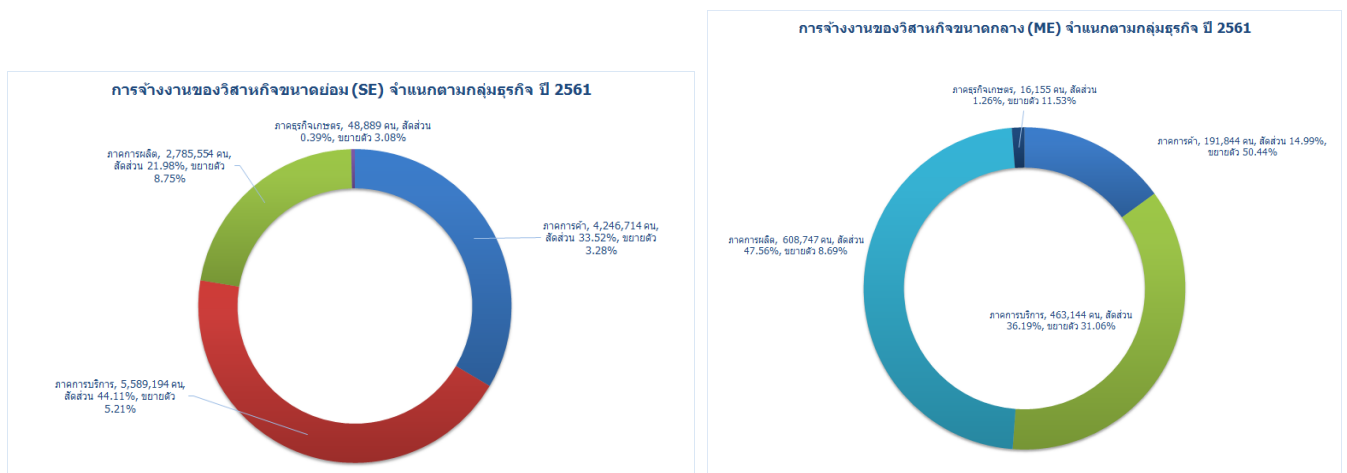
ภาพที่ 4.22 การจ้างงาน SME จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาการจ้างงานตามกลุ่มวิสาหกิจ พบว่า วิสาหกิจขนาดเล็ก (SE) กระจายตัวอยู่ในกลุ่มภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 5,589,194 คน คิดเป็นร้อยละ 44.11 ของการจ้างงานวิสาหกิจขนาดเล็กทั้งหมด ส่วนในภาคการค้า มีการจ้างงาน 4,246,714 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.52 ภาคการผลิต มีจำนวน 2,785,554 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.98 ในส่วนวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) พบว่ามีลักษณะการกระจายตัวของวิสาหกิจอยู่ในภาคการผลิตมากที่สุด จำนวน 608,747 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47.56 ของการจ้างงานวิสาหกิจขนาดกลางทั้งหมด ส่วนภาคการบริการ มีจำนวน 463,144 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.19 ภาคการค้า มีจำนวน 191,844 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.99 ดังภาพที่ 4.23

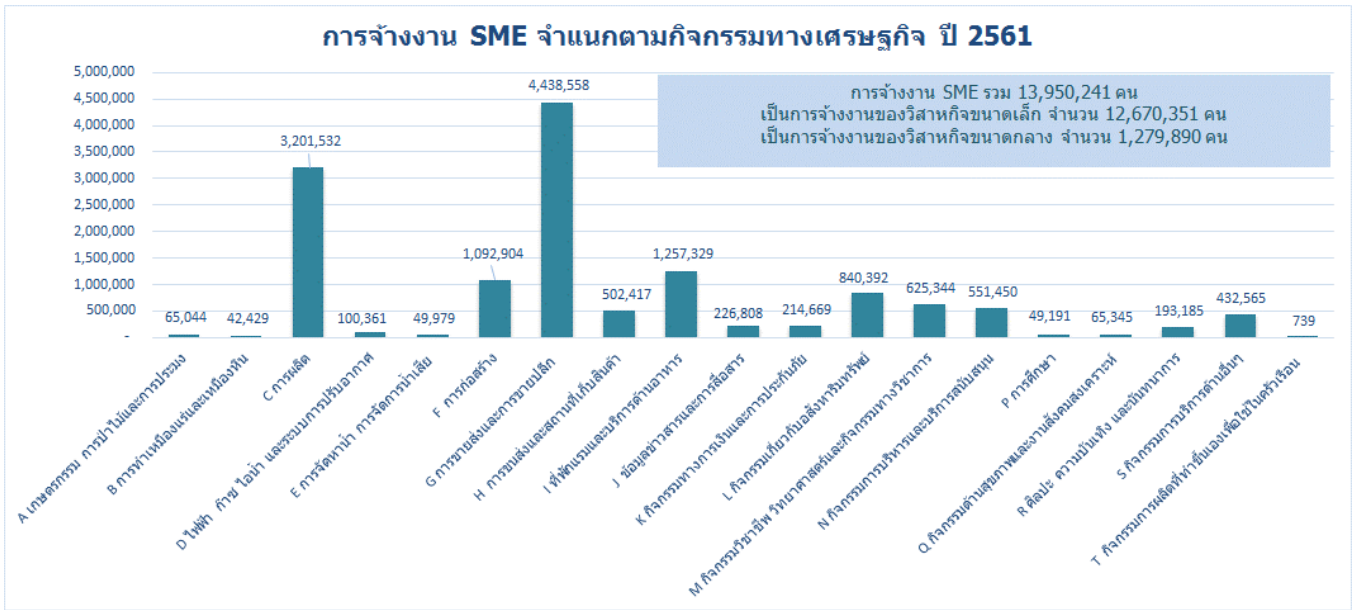
ภาพที่ 4.23 การจ้างงานของวิสาหกิจขนาดย่อม (SE) และขนาดกลาง (ME) จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สำหรับการจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2561 พบว่า เป็นการจ้างงานในกิจกรรมการขนส่งและการขายปลีก (หมวด G) มากที่สุด มีการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 4,438,558 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.82 ของการจ้างงาน SME ทั้งประเทศ รองลงมาคือ กิจกรรมการผลิต (หมวด C) มีการจ้างงาน รวมทั้งสิ้น 3,201,532 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.95 และกิจกรรมที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (หมวด I) มีการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 1,257,329 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.01 ดังภาพที่ 4.24

ภาพที่ 4.24 การจ้างงาน SME จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนการจ้างงาน จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ และรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย (TSIC 2552) 2 หลัก สูงสุด 10 อันดับ ปี 2561 พบว่า สาขาที่มีจำนวนการจ้างงานสูงสุด คือ สาขาการขายปลีก มีจำนวนการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 2,335,260 คน โดยที่ SME มีจำนวนการจ้างงานรวม 2,191,098 คน รองลงมาเป็นสาขาการขนส่ง มีจำนวนการจ้างงานทั้งสิ้น 1,853,889 คน โดยที่ SME มีจำนวนการจ้างงานรวม 1,641,382 คน ส่วนสาขาการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม มีจำนวนการจ้างงานทั้งสิ้น 966,853 คน โดยที่ SME มีจำนวนการจ้างงานรวม 963,275 คน ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 จำนวนการจ้างงาน จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ และรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรม
ประเทศไทย 2 หลัก (TSIC 2552) 2 หลัก สูงสุด 10 อันดับ ปี 2561

TSIC	2 หลัก	รายละเอียดรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรม	SE	ME	SME	LE	ไม่ระบุ	Total
47		การขายปลีกยกเว้นยานยนต์ และจักรยานยนต์	2,124,706	66,392	2,191,098	144,162		2,335,260
46		การขายส่ง ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์	1,551,359	90,023	1,641,382	212,507		1,853,889
56		การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	947,013	16,262	963,275	3,618		966,893
68		กิจกรรมเกี่ยวกับบอสดังหริมทรัพย์	686,594	153,798	840,392	225,399		1,065,791
41		การก่อสร้างอาคาร	740,822	40,673	781,495	41,027		822,522
45		การขายส่งการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	570,649	35,429	606,078	101,368		707,446
10		การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร	475,829	69,116	544,945	190,509		735,454
96		กิจกรรมการบริการอื่นๆ ส่วนบุคคล	361,903	5,994	367,897	3,717		371,614
49		การขนส่งทางบก และการขนส่งทางท่อลำเลียง	322,578	27,473	350,051	38,408		388,459
82		การบริหารสำนักงาน บริการสนับสนุนสำนักงาน และบริการสนับสนุนทางธุรกิจอื่นๆ	322,665	13,659	336,324	20,007		356,331
		อื่นๆ	4,566,233	761,071	5,327,304	1,391,769	14	6,719,087
		รวมทั้งสิ้น	12,670,351	1,279,890	13,950,241	2,372,491	14	16,322,746

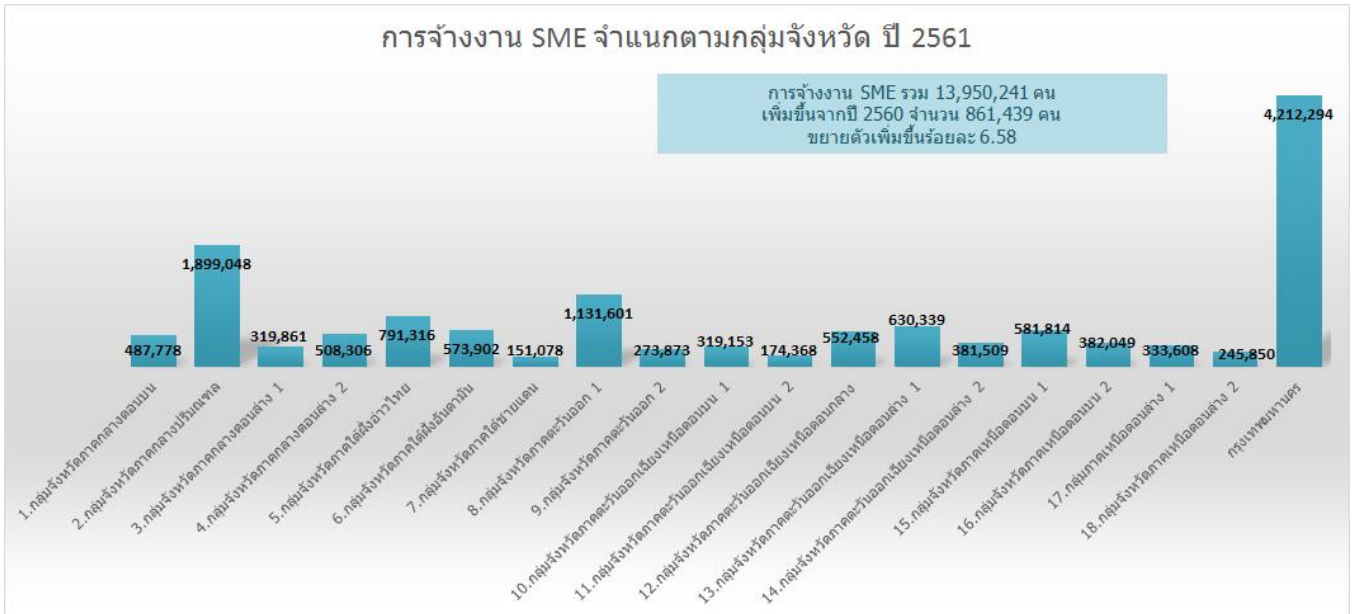
ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อพิจารณาถึงการจ้างงานของ SME จำแนกตามพื้นที่ พบว่า มีการกระจายตัวของการจ้างงานอยู่ในกรุงเทพมหานครสูงที่สุด จำนวน 4,212,294 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.20 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล (ประกอบด้วย นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ) จำนวน 1,899,048 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.61 และภาคตะวันออก 1 (ประกอบด้วย ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด) จำนวน 1,131,601 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.11ตามลำดับ ดังภาพที่ 4.25

ทั้งนี้ หากพิจารณาจังหวัดที่มีการจ้างงานของ SME สูงสุด รองลงไปจากกรุงเทพมหานคร คือ ชลบุรี มีการจ้างงานจำนวน 762,869 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.47 รองลงมาคือ สมุทรปราการ มีการจ้างงาน จำนวน 647,689 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.64 และนนทบุรี มีการจ้างงาน จำนวน 542,796 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.89 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีการจ้างงานของ SME น้อยที่สุด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ซึ่งมีการจ้างงานจำนวน 18,026 คน เท่านั้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.13

ภาพที่ 4.25 การจ้างงาน SME จำแนกตามกลุ่มจังหวัด ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาจากจำนวนการจ้างงาน จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตามขนาด และจังหวัด สามารถพิจารณา จำแนกตามขนาดของวิสาหกิจ ได้ดังนี้

วิสาหกิจขนาดย่อม (SE) มีการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์ มากที่สุด โดยมีการจ้างงานสูงถึง 4,246,714 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นนทบุรี สมุทรปราการ และชลบุรี ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม โดยมีการจ้างงานจำนวน 2,644,583 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสาคร และชลบุรี ตามลำดับ

วิสาหกิจขนาดกลาง (ME) มีการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม มากที่สุด โดยมีการจ้างงานจำนวน 556,949 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ ชลบุรี และสมุทรสาคร ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์ โดยมีการจ้างงานจำนวน 191,844 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด L นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ ชลบุรี และปทุมธานี ตามลำดับ

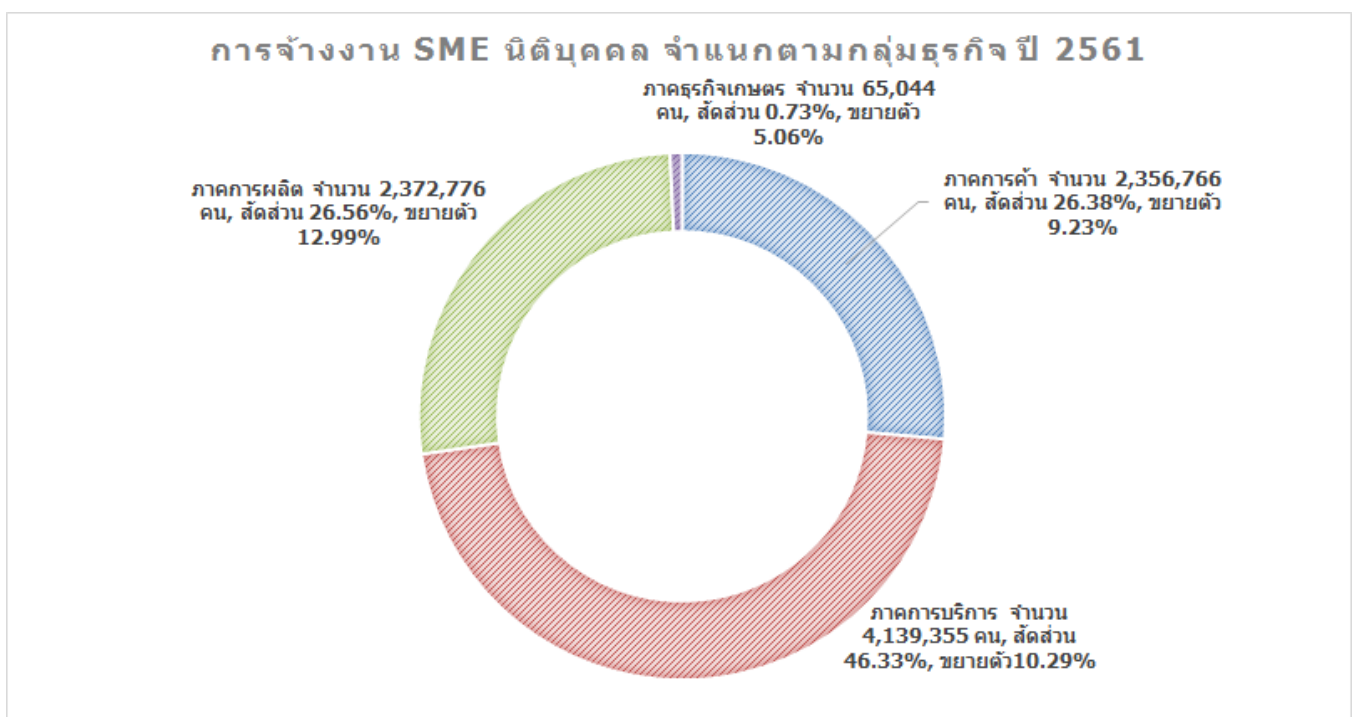
วิสาหกิจขนาดใหญ่ (LE) มีการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด C การผลิตอุตสาหกรรม มากที่สุด โดยมีการจ้างงานจำนวน 1,128,674 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด C นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ชลบุรี สมุทรปราการ และระยอง ตามลำดับ รองลงมาคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในหมวด G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์ โดยมีการจ้างงานจำนวน 458,037 คน ซึ่งจังหวัดที่มีการจ้างงานสูงที่สุดในหมวด G นี้ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สมุทรปราการ ชลบุรี และนนทบุรี ตามลำดับ

4.3.2 ภาพรวมการจ้างงานของวิสาหกิจ จำแนกตามประเภทการจัดตั้ง

4.3.2.1 ภาพรวมการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคล

สำหรับการจ้างงานในกลุ่มวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคล พบว่า ในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 8,933,941 คน ขณะที่ ในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 8,072,502 คน เพิ่มขึ้น 861,439 คน ขยายตัวร้อยละ 10.67 โดยอยู่ในภาคการบริการมากที่สุด จำนวน 4,139,355 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.33 ของการจ้างงาน SME นิติบุคคลรวมทั้งประเทศ ขยายตัวร้อยละ 10.29 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา รองลงมาอยู่ในภาคการผลิต มีจำนวน 2,372,776 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.56 ขยายตัวร้อยละ 12.99 ภาคการค้า จำนวน 2,356,766 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.38 ขยายตัวร้อยละ 9.23 ส่วนในภาคธุรกิจเกษตร มีจำนวน 65,044 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.73 ขยายตัวร้อยละ 5.06 ดังภาพที่ 4.26

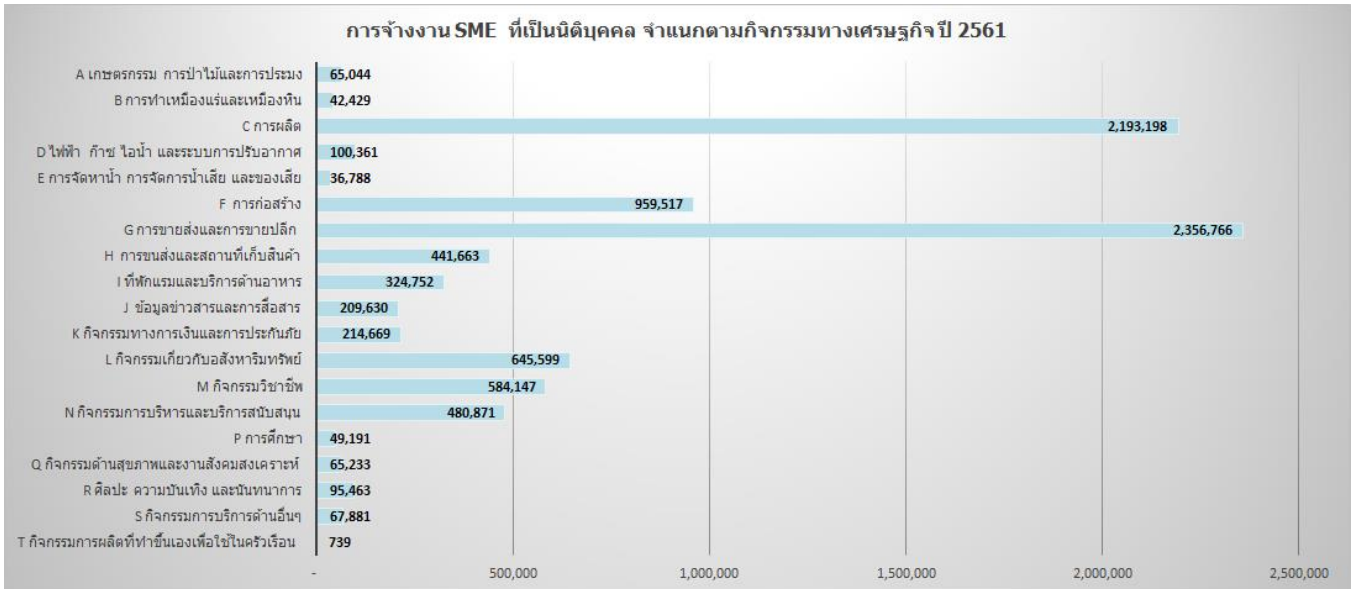
ภาพที่ 4.26 การจ้างงาน SME นิติบุคคล จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2561

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

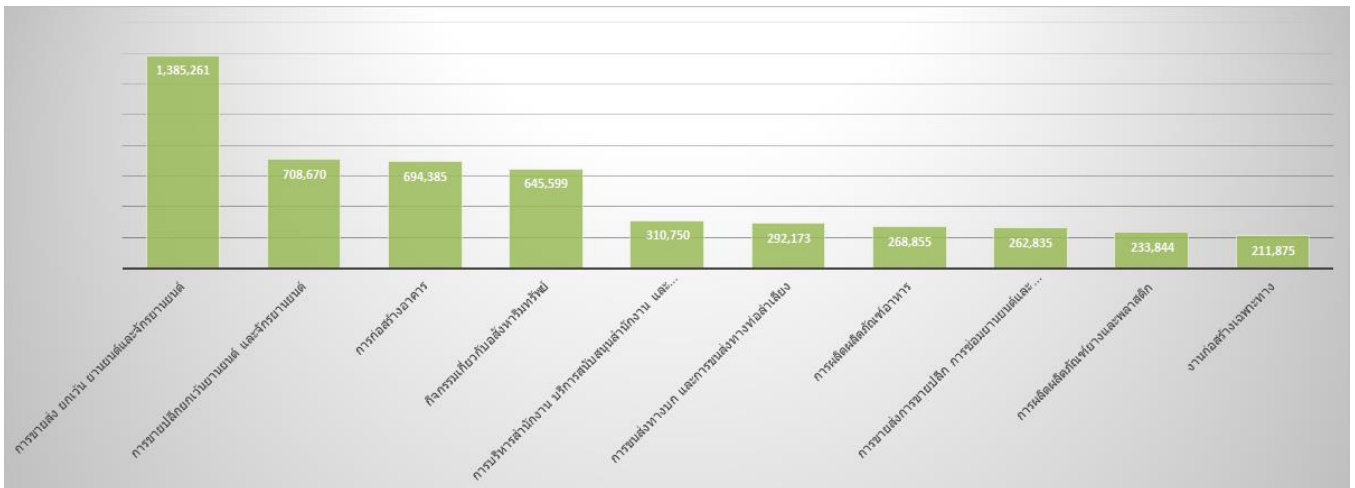
เมื่อพิจารณาถึงการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคล ที่จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูงสุด 10 อันดับ ปี 2561 พบว่า มีการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคลอยู่ในหมวดใหญ่การขายส่งและขายปลีก (หมวด G) จำนวน 2,356,766 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการขายปลีก ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์มากที่สุด มีจำนวน 2,191,098 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.71 ของการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.68 รองลงมาคือ หมวดด้านการผลิต (หมวด C) มีการจ้างงานรวม 2,193,198 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มีการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 268,855 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.01 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.48 และหมวดการก่อสร้าง (หมวด F) มีการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 959,517 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการก่อสร้างอาคาร มีการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคล จำนวน 694,385 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.77 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 19.23 ดังภาพที่ 4.27 และ 4.28

ภาพที่ 4.27 การจ้างงาน SME นิติบุคคล จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2561

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 4.28 การจ้างงาน SME นิติบุคคล จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2561

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำหรับจังหวัดที่มีการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคลสูงสุด คือ กรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 3,510,352 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.29 ของการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคลทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดชลบุรี มีจำนวน 602,793 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.75 โดยจังหวัดที่มีการจ้างงาน SME ที่เป็นนิติบุคคลน้อยที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 5,446 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.06 ดังภาพที่ 4.29

ภาพที่ 4.29 การจ้างงาน SME นิติบุคคล จำแนกตามจังหวัด ปี 2561

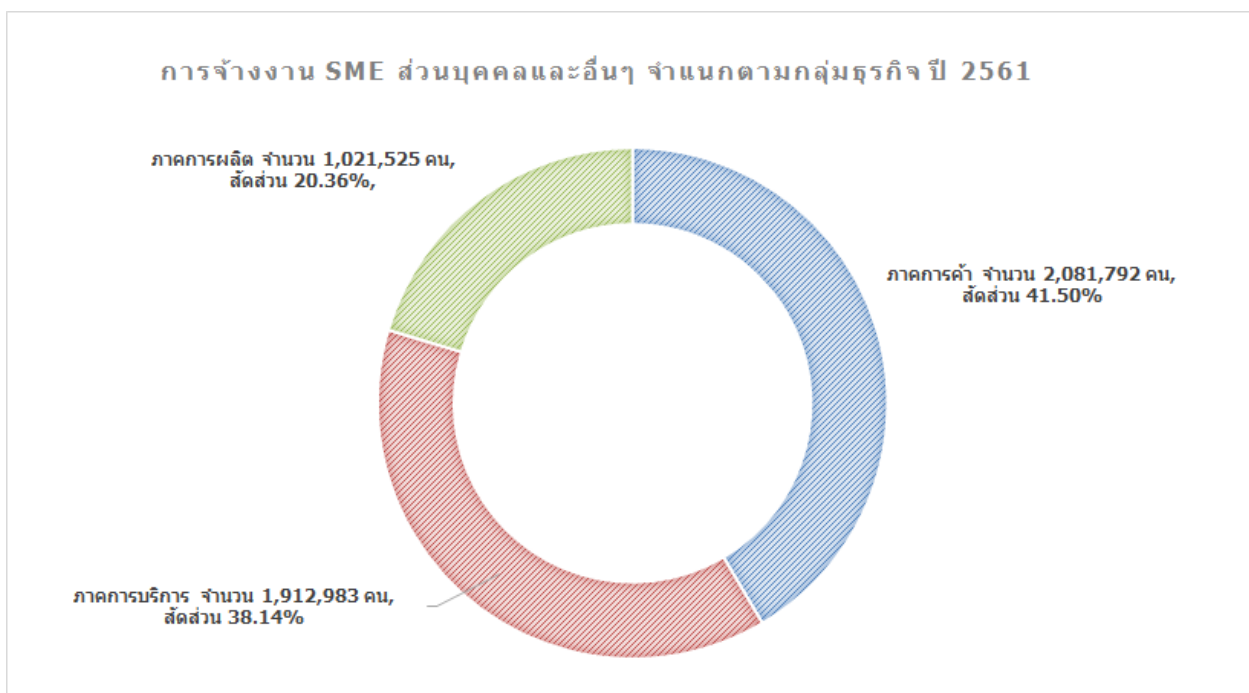

ประมวลผลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

4.3.2.2 การจ้างงาน SME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ

ส่วนการจ้างงานในกลุ่มวิสาหกิจส่วนบุคคลและอื่นๆ นั้น พบว่า ในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,096,931 คน ซึ่งเป็นการจ้างงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จำนวน 5,016,300 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 98.42 ของการจ้างงานในกลุ่มวิสาหกิจส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ โดยอยู่ในภาคการค้ามากที่สุด จำนวน 2,081,792 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.50 รองลงมาอยู่ในภาคการบริการ มีจำนวน 1,912,983 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.14 ส่วนภาคการผลิต จำนวน 1,021,525 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.36 ดังภาพที่ 4.30

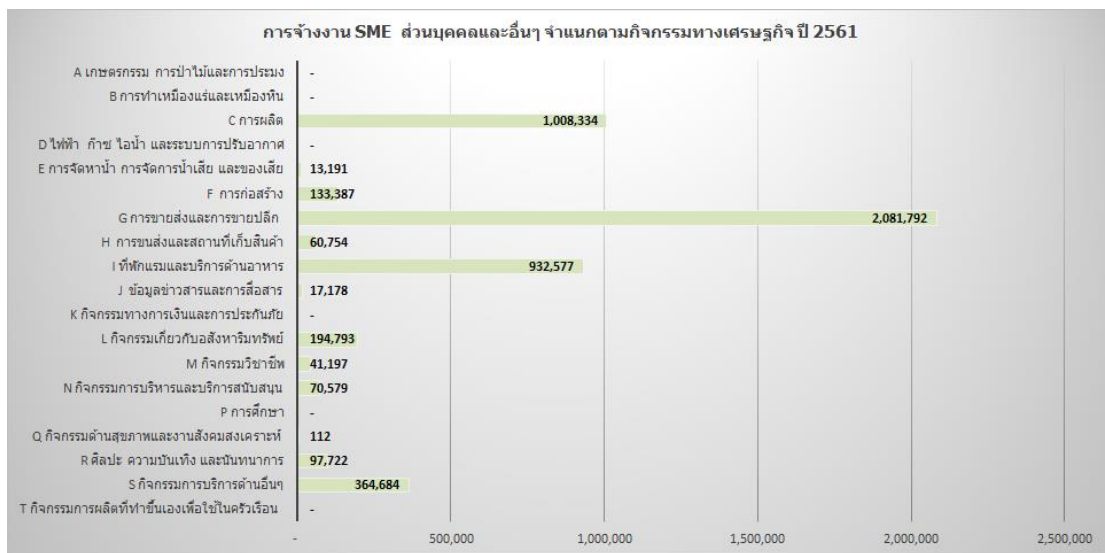
ภาพที่ 4.30 การจ้างงาน SME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ ปี 2561

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

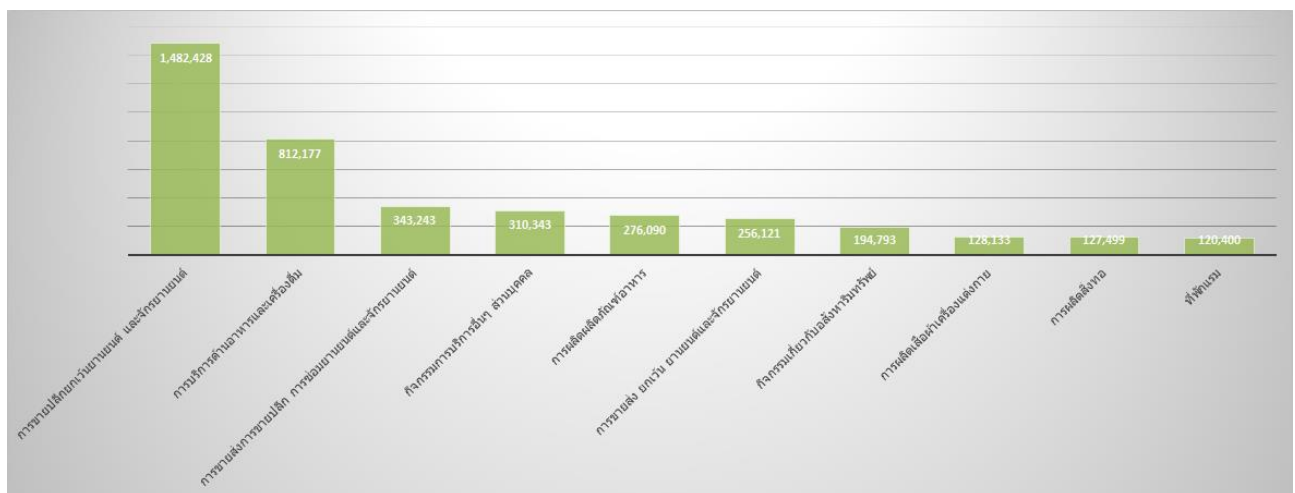
เมื่อพิจารณาถึงการจ้างงาน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูงสุด 10 อันดับ ปี 2561 พบว่า มีการจ้างงาน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ อยู่ในหมวดใหญ่การขายส่งและขายปลีก (หมวด G) มากที่สุด จำนวน 2,081,792 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการขายส่ง ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์มากที่สุด มีจำนวน 1,482,128 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.55 ของการจ้างงาน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ รองลงมาคือ หมวดการผลิต (หมวด C) มีการจ้างงาน SME จำนวน 1,008,334 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร มีการจ้างงาน SME จำนวน 276,090 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.50 และหมวดที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (หมวด I) มีการจ้างงาน SME จำนวน 932,577 คน ซึ่งอยู่ในหมวดย่อยการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม มีการจ้างงาน SME จำนวน 812,177 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.19 ดังภาพที่ 4.31 และ 4.32

ภาพที่ 4.31 การจ้างงาน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (หมวดใหญ่ TSIC 2552) ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

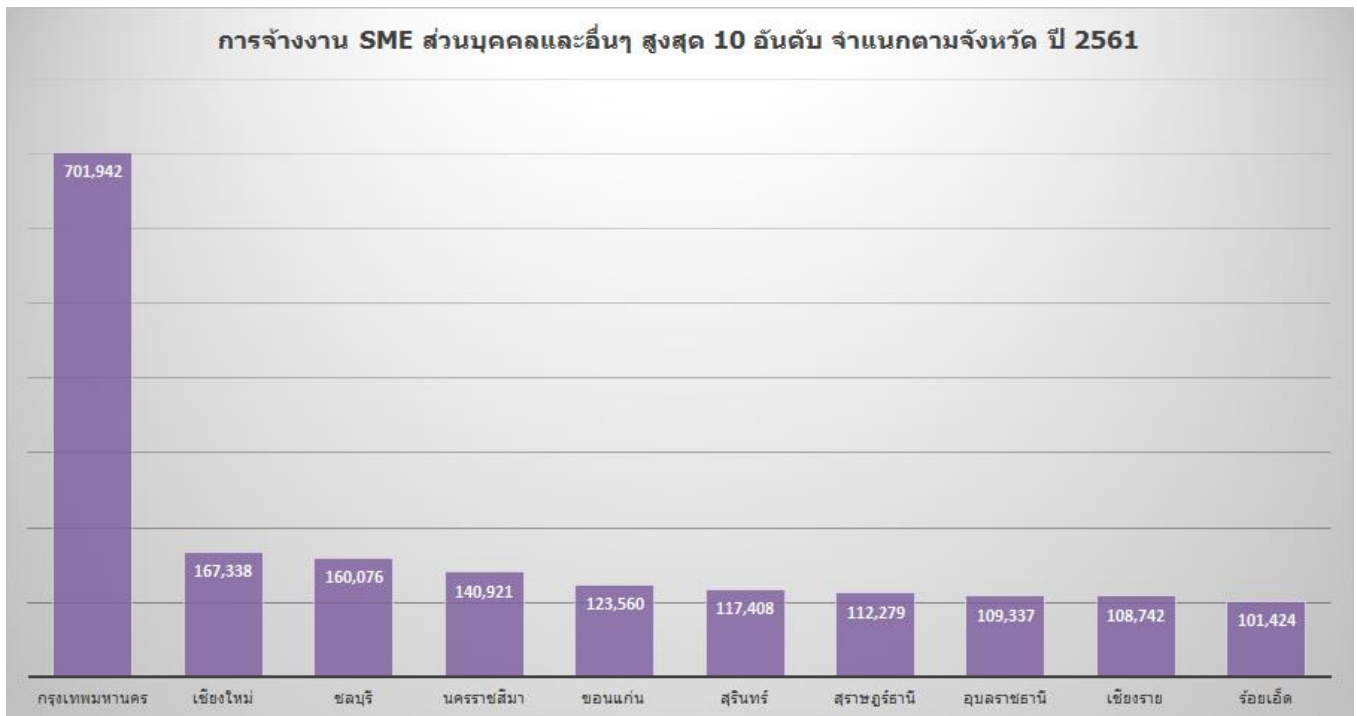
ภาพที่ 4.32 การจ้างงาน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ จำแนกตามรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย 2 หลัก (หมวดย่อย TSIC 2552) สูงสุด 10 อันดับแรก ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ส่วนจังหวัดที่มีการจ้างงาน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงสุด พบว่า กรุงเทพมหานคร มีการจ้างงาน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 701,942 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.99 ของการจ้างงาน SME ส่วนบุคคลและอื่นๆ รวมทั้งประเทศ รองลงมาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 167,338 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.34 โดยจังหวัดที่มีการจ้างงาน SME ที่เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ น้อยที่สุด คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 12,580 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.25 ดังภาพที่ 4.33

ภาพที่ 4.33 การจ้างงาน SME เป็นส่วนบุคคลและอื่นๆ สูงสุด 10 อันดับ จำแนกตามจังหวัด ปี 2561

ประมวลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)